

Cynllun Busnes Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Cronfa Amaethyddol Ewrop ar
gyfer Datblygu Gwledig
Ewrop yn Buddsoddi mewn Ardaloedd Gwledig
European Agricultural Fund for
Rural Development
Europe Investing in Rural Areas

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cysylltiadau

Cleient

Menter Silian
D/o Nikki Vousden
1 Bro Tawela
Silian Llanbedr Pont Steffan
Ceredigion
SA48 8AT
Ffôn 01570 421417
E-bost nikkivousden@gmail.com

Cyfrifydd

Owen Hedges
PJE Chartered Accountants
23 Stryd y Coleg
Llanbedr Pont Steffan
Ceredigion
SA48 7HZ
Ffôn 01570 422451
E-bost owen@pje.co.uk

Banc

HSBC
Sgwâr Harford
Llanbedr Pont Steffan
Ceredigion
SA48 7HD

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Ymgynghorydd Busnes

Jeremy Bowen Rees (MBA, BSc Anrh)
Landsker Business Solutions Ltd
Canolfan Fusnes Landsker
Llwynybrain
Hendy-gwyn ar Daf
SA34 0NG
Ffôn: 01994 240 631
E-bost: Jeremy@landsker.co.uk
www.landsker.co.uk

Cadeirydd Menter Silian

Eryl Evans
Tanygraig
Silian
Llanbedr Pont Steffan
Ceredigion
Ffôn 01570 422443
E-bost erylevanstg@gmail.com

Is-gadeirydd Menter Silian

Siw Jones
Dôl Y Coed
Felinfach
Llanbedr Pont Steffan
Ceredigion
SA48 8AE
Ffôn 01570 470948
E-bost siw@cyfeiriad.cymru

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Cynnwys

1.0 Crynodeb Gweithredol	1
2.0 Gwybodaeth Gefndir	4
2.1 Cefndir Busnes	7
2.2 Disgrifiad Busnes Cyfreithiol	10
2.3 Statws TAW	10
2.4 Personél Sefydliadol Allweddol	10
2.5 Tîm Cymorth Ehangach / Rhanddeiliaid	14
3.0 Gweledigaeth, Nodau ac Amcanion y prosiect	19
3.1 Gweledigaeth	19
3.2 Cenhadaeth, Diben, Gwerthoedd	19
3.3 Amcanion Busnes	21
3.4 Ffactorau Llwyddiant Critigol	23
3.5 Dangosyddion Perfformiad Allweddol	25
3.6 Gwerth Cymdeithasol	26
4.0 Darparu Cynhyrchion a Gwasanaethau	27
4.1 Cynhyrchion a/neu Wasanaethau	27
4.2 Gwasanaeth Cwsmeriaid	30
4.3 Telerau Busnes	31
4.4 Cyflenwyr a Thelerau Masnach	32
4.5 Safleoedd	33
4.6 Deddfwriaeth	35
4.7 Yswiriant	35
4.8 Gofynion Staff	36
4.9 Gwirfoddoli a Bancio Amser	36
4.10 Llywodraethu	37
4.11 Polisiâu	37
5.0 Y Farchnad	38
5.1 Trosolwg o'r Farchnad	38
5.2 Proffil Cwsmeriaid	43
5.3 Dadansoddiad Cystadleuwyr	44
5.4 Mantais Gystadleuol	48
6.0 Marchnata	49
6.1 Brandio	49

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

6.2 Priso	50
6.3 Dulliau Marchnata	51
7.0 Cyllid	54
7.1 Amcanestyniadau Ariannol Trosolwg	54
7.2 Dadansoddiad Sensitifrwydd	55
7.3 Asedau Presennol	55
7.4 Gofynion Ariannu	56
7.5 Tirlun Ariannu	56
7.6 Ffynonellau Posibl o Gyllid Grant	56
8.0 Themâu Trawsbynciol	64
8.1 Yr iaith Gymraeg	65
8.2 Cydraddoldeb ac Amrywiaeth	66
8.3 TGCh	66
8.4 Datblygu Cynaliadwy	66
9.0 Gwerthuso a Monitro	67
9.1 Adrodd ar Effaith Gymdeithasol	67
10.0 Ymgysylltu â'r Gymuned	69

1.0 Crynodeb Gweithredol

Diben y Cynllun

Diben y cynllun hwn yw cyflwyno dogfen ysgrifenedig glir sy'n manylu ar sut mae Menter Silian yn bwriadu datblygu Eglwys Segur Sant Sulien (y cyfeirir ati o hyn ymlaen fel Hen Eglwys Silian), yng nghanol pentref Silian, i fod yn gyfleuster cymunedol aml-ddefnydd gyda llety twristiaeth moethus uwch ei ben. Defnyddir y cynllun hwn i gefnogi ceisiadau am gyllid a cheisiadau cynllunio i alluogi'r datblygiad ac wedi hynny i fonitro perfformiad a defnydd y cyfleuster, o'i gymharu â'r cynllun. Bydd perfformiad y prosiect hefyd yn cael ei fonitro yn erbyn dangosyddion effaith ariannol a chymdeithasol.

Gweithgarwch Busnes Rhagamcanol

Unwaith y bydd Hen Eglwys Silian wedi'i hadnewyddu a'i diweddarau ar gyfer defnydd cymunedol cyfoes a defnydd priodol arall, cynigir amrywiaeth o weithgareddau a gwasanaethau cymunedol ochr yn ochr â llety twristiaeth moethus (campio dros nos mewn eglwys hanesyddol i gwpl - champing). Bydd y gwahanol ddefnyddiau yn cydfodoli'n annibynnol ar ei gilydd ond yn cyfuno i ddarparu digon o incwm i wneud Sant Sulien yn fusnes gwydn a chynaliadwy. Mae Menter Silian yn Gymdeithas Budd Cymunedol (CBS) a ffurfiwyd i helpu i adfywio'r eglwys sydd wedi'i datgysegru yn ased cymunedol bywiog. Y bwriad yw y bydd yr adeilad, ar ôl ei ddatblygu, yn cynnal nifer o ddigwyddiadau a gweithgareddau drwy gydol y flwyddyn fydd yn cael eu cynllunio i greu cymuned gysylltiedig weithredol o fewn y pentref. Bydd y rhaglen amrywiol o ddigwyddiadau yn cynnwys boreau coffi, dosbarthiadau iechyd a lles, y potensial ar gyfer manau gweithio o bell, cyfarfodydd cymunedol a chlwb sinema, er enghraifft. Bydd y gweithgareddau i'w cynnal yn anelu at apelio at bob aelod o'r gymuned. Yn ogystal â'r defnydd ar gyfer digwyddiadau cymunedol, bydd yr ardal aml-ddefnydd ar y

Hawlfraint y Goron: RCAHMW

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

llawr gwaelod (y corff a'r eil gynt) ar gael i'w llogi'n breifat gan unigolion a busnesau. Bydd y llawr mesanîn pwrpasol gyda mynediad preifat yn creu llety twristiaeth moethus pwrpasol i gyplau. Mae'r ffasiwn o "aros" dros nos mewn eglwys yn cael ei alw yn "siampio" (h.y. fel "glampio") ac mae'n dod yn fwyfwy poblogaidd yn y sector twristiaeth.

Mae'r pandemig wedi chwyddo teimladau am iechyd a lles ac ailgysylltu "lleoldeb ac ymdeimlad o gymuned". Mae'r prosiect hwn, felly, yn berthnasol iawn i fyd ôl-Covid gyda Hen Eglwys Silian yn cefnogi amrywiaeth o anghenion, gan gynnwys darparu gweithgareddau pentref bywiog, denu ymwelwyr i Geredigion, a sicrhau bod yr adeilad yn parhau i fod yn lle ar gyfer myfyrio hanesyddol, heddychlon.

Amcanestyniadau Ariannol

O ganlyniad i'r gwaith manwl a wnaed ar gyfer y prosiect hwn, mae'r canlynol yn dangos amcanestyniadau ariannol realistig ar gyfer yr adeilad wedi'i adnewyddu a'i foderneiddio unwaith y bydd y gwaith datblygu wedi'i gwblhau.

Amcanestyniadau Ariannol

Blwyddyn	Trosiant Rhagamcanol	Elw Cyn Treth
Blwyddyn 1	£25,903	£7,136
Blwyddyn 2	£30,000	£9,413
Blwyddyn 3	£33,342	£12,693
Blwyddyn 4	£35,870	£10,580
Blwyddyn 5	£38,063	£13,356

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Gofynion Ariannu

Mae llwyddiant prosiect Hen Eglwys Silian yn dibynnu ar ddyfarniad grant o tua £860,000 i dalu am weithgareddau datblygu a moderneiddio hanfodol gan gynnwys gwaith adeiladu, gosod allan a gofynion cyfalaf gweithio.

Eitem

Gwaith adeiladu
Dodrefn ac Offer

Cyfanswm

£810,111
£50,000

Cyfanswm

£860,111

Bydd ennill y dyfarniad grant cychwynnol hwn yn "ysgogi" y busnes cymunedol newydd hwn ac yn ei roi mewn sefyllfa gref i gynhyrchu incwm i gynnal yr adeilad a gweithgareddau parhaus ar gyfer y dyfodol.

2.0 Gwybodaeth Gefndir Arwyddocâd treftadaeth

Heb ymyrraeth y gymuned, mae dyfodol yr hen eglwys yn ansicr iawn. Er bod y tu allan i'r adeilad yn gymharol gadarn am y tro, heb waith cynnal a chadw rheolaidd mae risg uchel o ddirywiad pellach, ac, fel y soniwyd ar dudalen 17, mae'r uniondeb mewnol o dan fygythiad uniongyrchol. Mae'r safle'n llawn hanes, gan ei fod wedi gorwedd yng nghanol y gymuned am tua 1500 o flynyddoedd (am ddisgrifiad llawn o arwyddocâd hanesyddol ac archeolegol yr hen eglwys gweler Atodiad 1). Y dystiolaeth gynharaf ar gyfer Cristnogaeth ar y safle yw 'carreg Silbandus' – marciwr bedd arysgrifedig o ddiwedd y 5ed i ddechrau'r 6ed ganrif a adeiladwyd i mewn i wal ddeheuol allanol yr hen eglwys. Mae'r garreg yn un o ddim ond llond llaw o'i bath yng Ngheredigion. Maer arysgrif Lladin (wedi'i arosod gan groes wedi'i gerfio o'r 7fed i'r 9fed ganrif) wedi'i chyfieithu fel 'Mae Silbandus yma' a chredir bod enw pentref Silian wedi deillio o'r enw personol ar y garreg. Mae dau ddarn pwysig o gerflun carreg canoloesol cynnar yn rhydd o fewn yr adeilad, y ddau'n dyddio o'r 9fed i'r 10fed ganrif. Mae gan un o'r rhain warchodaeth statudol fel heneb gofrestredig. Mae ffont Rhufeinig o dywodfaen Pwntan gyda phedwar pen wedi'u cerfio, y credir eu bod yn dyddio o'r 12fed i'r 13eg ganrif, hefyd yn rhydd o fewn yr eglwys. Mae presenoldeb cyfunol y tair carreg ganoloesol gynnar a'r bowlen gyda ffont canoloesol yn hanfodol i helpu i ddarparu dealltwriaeth o le unigryw Silian yn hanes eglwysig cyn y Goncwest ac yn gynnar ar ôl y Goncwest yn y rhanbarth. Byddai tynnu unrhyw un o'r henebion o'u safle presennol nid yn unig yn torri'r cysylltiad uniongyrchol hwn â'r gorffennol, ond byddai'n arwain at chwalu'r casgliad, gan fod y 'garreg Silbandus' yn rhan o adeiladwaith yr adeilad. Mae ffin gylchol y fynwent yn cael ei hadlewyrchu gan ffin y cae cyfagos sy'n rhan o gaer allanol cromliniol. Mae'n debyg bod y nodweddion tirwedd hyn yn dyddio o'r cyfnod canoloesol cynnar: nid oes llawer o fynwentydd

Hawlfraint y Goron: RCAHMW

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

â chaeau allanol wedi goroesi yng Nghymru ac mae Silian yn enghraifft sydd wedi'i chadw'n dda iawn. Roedd rhan ucheldirol y plwyf yn rhan o un o'r graddfeydd helaeth a oedd yn perthyn i Sistersiaid Strata Florida.

Mae'r arolwg cyflwr diweddar wedi cadarnhau ei bod yn debyg bod yr adeilad presennol yn eistedd ar sylfeini canoloesol, pen deheuol y corff o bosibl yn cynnwys waliau canoloesol yn ei gyrsiau is. Mae'r adeilad presennol yn enghraifft hyfryd o eglwys blwyf Fictoraidd Uchel syml, gyda llawer o'i nodweddion gwreiddiol a'i swyn gwledig rystig. Wedi'i adeiladu yn 1873 i ddyluniadau'r pensaer, R.J Withers, ystyrir bod y cwt clychau geometrig, anarferol yn enghraifft ddiddorol o'i waith diweddarach, mwy anturus. Mae ffenestr ddwyreiniol yr eglwys (Ffenestr Stewart) yn unigryw, sef yr unig enghraifft hysbys yng Nghymru o waith y crefftwr Celf a Chrefft A.E. Lemmon, aelod amlwg o Urdd Bromsgrove. Mae'r ffenestri lansed yn darlunio'r Athro Dwyfol, Gŵyl Fair a Dewi Sant – pob un yn coffáu bywyd aelod o deulu Stewart (John Stewart oedd pennaeth cyntaf Ysgol Genedlaethol Silian); credir bod y portreadau yn y panel gwaelod o bob golau yn ddarlun gwirioneddol o bob aelod o'r teulu. Pe bai'n cael ei symud o'r adeilad, byddai'r ffenestr yn annhebygol o aros ym Mhrydain gan fod cyn lleied o ystorfeydd ar gyfer gwydr lliw segur. Byddai ei ail-osod mewn man arall yn gofyn am naill ai rywfaint o ostyngiad yn y ffenestr neu wydr ychwanegol o'i chwmpas, sy'n golygu y byddai ei heffaith arfaethedig yn cael ei newid a'i nodweddion safle-benodol yn cael eu colli (gweler Atodiad 2 am adroddiad gan Martin Crampin, arbenigwr gwydr lliw). Nid yw'r adeilad wedi'i restru, ond mae gan y prosiect gefnogaeth Richard Suggett, Uwch Ymchwilydd Adeiladu Comisiwn Brenhinol Henebion Cymru (gweler Atodiad 3 am lythyr o gefnogaeth), sy'n nodi bod yr adeilad yn werth ei arbed fel adeilad sy'n hygyrch i'r cyhoedd o ran ei werth pensaernïol a'i ddiddordeb archeolegol. Mae Louise Mees, Archwilydd Henebion ac Archaeoleg Rhanbarthol Cadw ar gyfer de-

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

orllewin Cymru, wedi cynnal ymweliad â'r safle ac wedi rhoi cyngor ar y slabiau cerfiedig canoloesol cynnar sydd eisoes wedi'u rhestru. O ganlyniad i'r ymweliad, mae hi hefyd wedi argymhell rhestru ar gyfer y 'garreg Silbandus' a'r slabiau canoloesol cynnar eraill sydd wedi'u croes-gerfio. Mae academyddion ac eraill sydd â diddordeb mewn Cristnogaeth gynnar yn ymweld â'r eglwys yn aml. Bydd Menter Silian yn gweithio'n agos gyda Cadw drwy gydol y prosiect, i sicrhau bod yr arteffactau canoloesol yn cael eu gwarchod yn ystod unrhyw waith cyfalaf a bod cynlluniau priodol ar gyfer eu harddangos a'u dehongli'n barhaol yn cael eu hymgorffori mewn cynlluniau ar gyfer adnewyddu'r adeilad. Mae'r prosiect yn cael ei gefnogi'n gryf gan Ymddiriedolaeth Strata Florida (gweler Atodiad 4 am lythyr o gefnogaeth gan y Cyfarwyddwr, David Austin) ac mae trafodaethau rhagarweiniol wedi tynnu sylw at y posibilrwydd o brosiect archaeoleg gymunedol sy'n archwilio tarddiad cynnar yr eglwys a'i safle o dan nawdd Prosiect Tirwedd Ystrad Fflur. Byddai hyn yn ychwanegu'n sylweddol at arwyddocâd treftadaeth Silian, gan y byddai'n rhan o astudiaeth lawer mwy o fewn fframwaith datblygu twristiaeth yn nyffryn Teifi uchaf.

Mae gan y cofebion rhyfel ar waliau'r hen eglwys a'r cerrig beddau ar yr iard gysylltiad a stori leol unigryw i'w hadrodd. Un enghraifft yw Betty Davies, mam y dylunydd David Emanuel, a wasanaethodd fel nyrs yn ystod yr Ail Ryfel Byd ac sydd wedi'i chofnodi ar restr anrhydeddau yn yr adeilad. Enghraifft arall yw bedd Cayo Evans, sy'n enwog am ei gysylltiadau â Chenedlaetholdeb Cymreig a Byddin Cymru Rydd. Cymraeg yn draddodiadol yw iaith anheddiad Silian a dyma'r iaith o ddewis a ddefnyddiwyd mewn gwasanaethau eglwysig am flynyddoedd lawer. Nod prosiect Hen Eglwys Silian yw hyrwyddo dwyieithrwydd, dathlu treftadaeth Gymreig y gymuned drwy hyrwyddo'r iaith ac arddangos ei diwylliant, arferion a cherddoriaeth unigryw i dwristiaid a'r gymuned ehangach.

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Mae cyfleoedd i ddysgu Cymraeg, a defnyddio'r iaith mewn ystod o weithgareddau a chyd-destunau ystyrllon, yn rhan annatod o'r prosiect. Mae hyn yn unol ag amcan y Cynllun Datblygu Lleol i gefnogi datblygiad y Gymraeg ac i hyrwyddo cymunedau dwyieithog cynhwysol yng Ngheredigion, gan adlewyrchu gweledigaeth Llywodraeth Cymru i gyflawni ei tharged o sicrhau miliwn o Siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.

Mae'r adeilad presennol yn eglwys Fictoraidd Uwch wledig syml, wedi'i chynllunio gan R.J. Withers fel y diweddaraf o'i waith yn ne-orllewin Cymru ac fe'i hadeiladwyd yn 1873. Mae'r cwt clychau geometrig, anarferol yn rhoi llawer o'r swyn allanol ac mae'n cael ei ystyried fel enghraifft ddiddorol o'i waith diweddarach, mwy anturus. Mae'r tu mewn i'r adeilad yn parhau i fod yn enghraifft sydd heb ei newid yn ei hanfod o waith Withers, gan gadw ei ffitiadau 1872-3, gan gynnwys yr allor, seddi pinwydd a'r côr-gadeiriau. Mae'r nenfwd o baneli dellten a phlastr rhwng drawstiau pren amlwg. Nod Menter Silian yw cadw cymeriad yr adeilad a chadw cymaint o'r nodweddion gwreiddiol â phosibl (naill ai yn yr un lle neu drwy aildefnyddio fel rhan o'r dyluniad newydd).

2.1 Cefndir Busnes

Mae gan bentref bach gwledig Silian tua 300 o drigolion. Ar hyn o bryd, nid yw Silian yn cynnwys ei amwynderau, ei wasanaethau na'i leoedd cyfarfod ei hun. Mae'r pentref yn mynd yn fwyfwy ynysig gan nad oes gwasanaeth bus ar gael yn y pentref mwyach.

Rhwng 2005 a 2010, pan aeth hen ysgol y pentref yn wag, cafwyd ymgyrch barhaus a chaled i gaffael yr adeilad ar gyfer y pentref er mwyn cael neuadd gymunedol. Roedd hyn yn aflwyddiannus yn y pen draw gan nad oedd Ystâd y Goron yn fodlon rhoi'r adeilad i'r pentref.

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Caewyd Eglwys Sant Sulien, sy'n eiddo i'r Eglwys yng Nghymru, yn 2017 ac mae bellach yn ddiangen. Mae hyn wedi rhoi cyfle i'w drawsnewid yn ofod i'r gymuned, gyda'r potensial i greu canolfan bentref newydd a fydd yn gaffaeliad i bobl Silian i'r dyfodol. Ystyrir hyn fel cyfle olaf y gymuned i gaffael adeilad cymunedol. Os na fydd Menter Silian yn cymryd y brydles drosodd, ni fydd gan y gymuned unrhyw reolaeth dros yr hyn sy'n digwydd i'r adeilad, ac mae'n debygol y byddai'r Eglwys yng Nghymru yn dilyn y protocol arferol o'i rhoi ar werth ar y farchnad agored. Gallai'r adeilad naill ai ddatfeilio neu gael ei werthu i berchnogion preifat (sy'n golygu y gellid ei ddatblygu neu ei ddatgymalu heb roi unrhyw ystyriaeth i'r gymuned na'i threftadaeth).

Mae Cymdeithas Budd Cymunedol, Menter Silian, wedi'i sefydlu gan grŵp o drigolion a chyn-eglwyswyr, i arwain ar y broses o gaffael yr adeilad a'i droi'n gyfleuster cymunedol a thwristiaeth amlwrpas sy'n addas ar gyfer yr unfed ganrif ar hugain. Bydd y sefydliad yn cael ei redeg gan y gymuned ar gyfer y gymuned, ar sail nid er elw gyda'r nod o greu cymuned wydn a ffyniannus.

Yr hen eglwys yw'r unig adeilad yn y pentref sy'n addas i'w ddefnyddio fel cyfleuster cymunedol ac mae trafodaethau gyda'r Eglwys yng Nghymru wedi sefydlu eu bod yn barod i brydlesu'r eglwys i'r gymuned am rent rhad am 25 mlynedd neu fwy. Derbyniodd Menter Silian gyllid grant o 12,050 ar gyfer astudiaeth ddichonoldeb, a ariannwyd gan y Gronfa Treftadaeth Bensaernïol a chynllun LEADER Cynnal y Cardi. Cwblhawyd yr astudiaeth ddichonoldeb yn 2019 a dangosodd y byddai'r cynllun yn hyfyw.

Fe wnaeth yr elfen a ariannwyd gan y gronfa Treftadaeth Bensaernïol dalu am bensaer achrededig cadwraeth i gynhyrchu arolwg cyflwr o'r adeilad, ynghyd ag

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

arolwg mesuredig a (gan weithio gyda Menter Silian) dyluniadau pensaernïol posibl ar gyfer yr adeilad a adnewyddwyd. Fe wnaeth yr elfen a ariannwyd gan LEADER dalu am ymgynghorydd i weithio gyda Menter Silian ar ymgysylltu â'r gymuned a rhanddeiliaid. Roedd hyn yn cynnwys dau ddigwyddiad ymgynghori, gyda chyfanswm o dros 100 yn bresennol, gan gynnwys ystod eang o aelodau'r gymuned, AS Ceredigion, Ben Lake, a chynrychiolwyr Cadw a'r Eglwys yng Nghymru. Roedd ymweliad astudiaeth gymunedol i edrych ar enghreifftiau o adeiladau tebyg a phrosiectau cymunedol yn hwyluso dealltwriaeth o arfer gorau a gweledigaeth a rennir o ran y dyluniad pensaernïol. Cwblhawyd yr astudiaeth ddichonoldeb yn 2019 a dangosodd y byddai'r cynllun yn hyfyw.

O ganlyniad i ymgynghoriad cymunedol, a dynnodd sylw at awydd cryf i ofalu am y pentref a chymdeithasu fel cymuned, roedd Menter Silian oedd yn gyfrifol am sefydlu grŵp garddio pentref. Mae'r grŵp wedi bod yn llwyddiannus mewn sawl cais am gyllid bach, gan gynnwys dau becyn Cadwch Gymru'n Daclus Lleodedd Lleol ar gyfer Natur, a'r rhaglenni Atebion Mentrus a Catalyst Cymru, a wnaeth ganiatáu iddyn nhw ffurfio fel Cymdeithas Budd Cymunedol a dechrau datblygu cynllun busnes. Ar ôl cwblhau'r cynllun busnes, bydd Menter Silian mewn sefyllfa i ddatblygu'r prosiect.

Dyfyniadau gan bobl sydd wedi elwa o'r grŵp garddio:

"Mae cymuned Silian, drwy ddod at ei gilydd ar y prosiect hwn, wedi newid tir gwastraff gwledig bach yn ardal ymlacio gymunedol sy'n derbyn gofal da. Mae hyn i gyd yn cael ei wneud yn bosibl gan gymuned leol ymroddedig sy'n cymryd prosiect a gychwynwyd gan Fenter Silian i'w galon a'i gefnogi".

"Rwyf wedi mwynhau'r Prosiect Gardd Gymunedol yn fawr iawn. Mae'n gymdeithasol ac yn hwyl. Mae'r holl waith fel palu, chwynnu ac unrhyw beth sy'n ymwneud â rhaw yn ymddangos yn llai brawychus pan fydd mwy ohonoch chi i fynd i'r afael â nhw".

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Roedd Menter Silian hefyd yn allweddol wrth ymgyrchu dros fand eang i'r pentref, sydd bellach wedi'i gyflawni'n llwyddiannus. Yn 2020-2012 derbyniodd y grŵp gymorth mentora a hyfforddi rheolaidd gan Ganolfan Cydweithredol Cymru

Ceisir cyllid o £860,000 er mwyn sicrhau bod y prosiect yn cael ei gwblhau i'r safon a ddymunir, a fydd yn diwallu anghenion cymuned Silian yn awr ac i'r dyfodol.

2.2 Disgrifiad Busnes Cyfreithiol

Mae Menter Silian CIC Cyf. yn Gymdeithas Budd Cymunedol.

2.3 Statws TAW

Nid yw Menter Silian wedi'i chofrestru ar gyfer TAW.

2.4 Personél Sefydliadol Allweddol

Ar hyn o bryd mae Menter Silian yn cynnwys 5 aelod gyda'r Personél Allweddol canlynol o fewn y gymdeithas:

Eryl Evans – Cadeirydd

Mae Eryl yn un o'r sylfaenwyr ac ar hyn o bryd yn Gadeirydd Menter Silian. Mae'n ffermwr cyfagos i Hen Eglwys Silian ac mae ganddi wybodaeth leol dda am yr ardal a'i phobl. Mae hi'n rhannol gyfrifol am gymhelliant ac ymgysylltiad aelodau'r gymuned i sicrhau bod y prosiect yn cael ei gefnogi a'i fod yn adlewyrchu anghenion y gymuned. Mae Eryl yn Gadeirydd Cyngor Cymuned Llangybi, yn arweinydd Clwb CFFI Bro Dderi ac yn aelod allweddol o grŵp garddio pentref Silian. Ochr yn ochr â'i gŵr David maen nhw hefyd yn rhedeg busnes adeiladu ac fel teulu maen nhw'n awyddus i gefnogi prosiectau cymunedol lleol.

Nikki Vousden – Ysgrifennydd

Mae Nikki yn un o sylfaenwyr ac yn Ysgrifennydd Menter Silian. Mae hi wedi byw yn y pentref ers 20 mlynedd, a chyn cau'r eglwys roedd yn drysorydd Cyngor Eglwys y Plwyf Silian. Fel ysgrifennydd, mae gan Nikki rôl weithredol wrth gwblhau'r holl dasgau gweinyddol sy'n gysylltiedig â'r Gymdeithas Budd Cymunedol, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i greu dogfennau, rheoli cyfryngau cymdeithasol, cwblhau ceisiadau a rhannu gwybodaeth â rhanddeiliaid. Mae Nikki yn ymgynghorydd ymchwil sydd â chefnidir mewn archaeoleg a threftadaeth. Yn ddiweddar cwblhaodd ei hymchwil ddoethurol ar archaeoleg tirwedd safleoedd eglwysig canoloesol cynnar ac mae ganddi wybodaeth a dealltwriaeth fanwl o arwyddocâd archeolegol a hanesyddol safle'r eglwys.

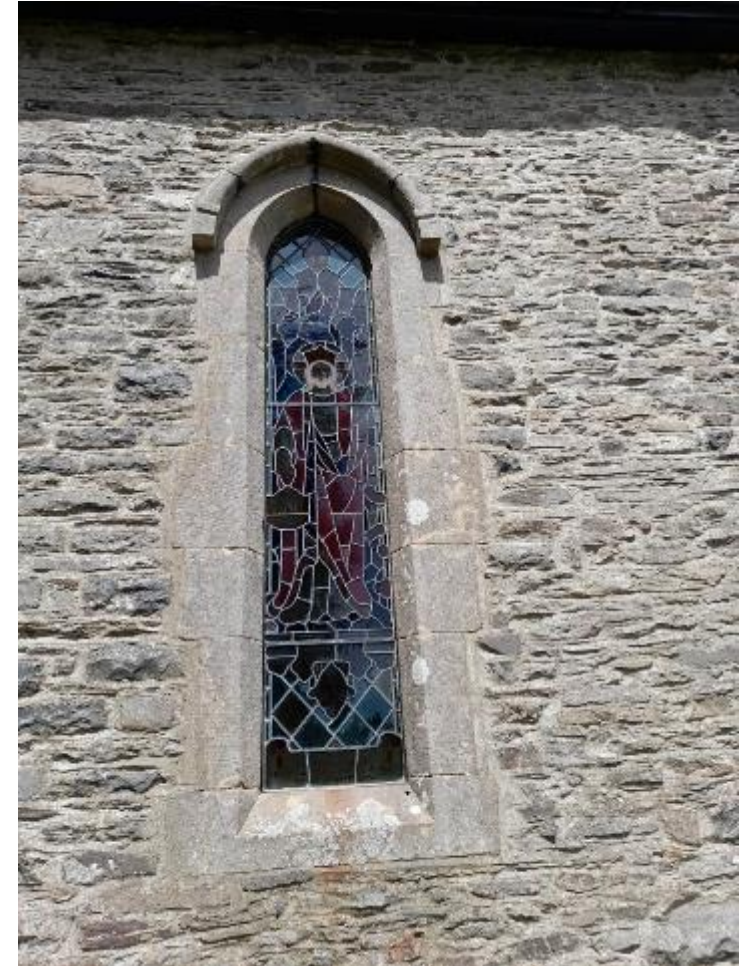
Siw Jones – Is-gadeirydd

Mae Siw yn un o sylfaenwyr Menter Silian ac yn Is-gadeirydd. Mae teulu Siw wedi byw ym mhlwyf Silian ers sawl cenhedlaeth, gyda'i thad yn aelod hynaf o'r gynulleidfa. O'r herwydd, mae Siw yn angerddol am gadw'r adeilad a rhoi bywyd newydd iddo ac mae wedi bod yn rhan o'r prosiect ers cau'r eglwys. Mae Siw wedi treulio ei gyrfa gyfan mewn addysg, gan

ddal swyddi amrywiol gan gynnwys, pennaeth, ac uwch ddarlithydd mewn addysg uwch. Mae'n parhau i weithio fel cynghorydd ac arolygydd ysgolion. Mae'n cynnig cyfoeth o brofiad ac ystod eang o sgiliau o fewn y grŵp.

Jill Barnicoat – Trysorydd

Ymunodd Jill â Menter Silian yn 2019 i ymgymryd â swydd trysorydd ac mae'n parhau i chwarae rhan weithredol o fewn y Gymdeithas Budd Cymunedol. Mynychodd Jill y brifysgol yn Llanbedr Pont Steffan yn y 1990au a syrthiodd mewn cariad â Chymru. Yn 2013 symudodd yn ôl gyda'i theulu i fyw yn Silian. Mae'n rhan

o'r tîm cyfrifon ar gyfer gwasanaeth gwybodaeth filfeddygol rhyngwladol ac mae'n artist rhan amser. Mae ganddi ddau o blant sy'n siarad Cymraeg ac mae'n mwynhau bod yn rhan o'i grŵp cymunedol lleol.

Steve Coviello – Aelod

Ymunodd Steve, sydd â chyfoeth o wybodaeth TG a chyfathrebu, â Menter Silian yn 2019 gan gynyddu set sgiliau'r Gymdeithas. Mae Steve wedi byw ym Mhlwyf Silian ers 30 mlynedd. Mae'n rheoli ei fusnes TG a Chyfathrebu ei hun o'i swyddfeydd yn Silian. Ar hyn o bryd mae'n gynghorydd cymuned ar gyfer ward Llangybi / Silian. Roedd yn allweddol wrth gysylltu pob eiddo Silian â'r seilwaith ffibr Gwibgyswllt ar gyfer cyfathrebu digidol a'r rhyngwyd. Wedi ymuno â Menter Silian yn 2019, mae'n ychwanegu'r wybodaeth dechnegol sy'n hanfodol i'r gymdeithas

Er y bydd bwrdd Menter Silian yn goruchwyllo cam gwaith cyfalaf y prosiect, byddwn yn cyflogi proffesiynau cymwys (e.e. rheolwr prosiect a phensaer achrededig treftadaeth). Yn ystod yr ymgynghoriad cyhoeddus a gynhaliwyd fel rhan o'r prosiect hwn, gwahoddwyd trigolion Silian a'r rhai sy'n gysylltiedig â'r eglwys i gymryd rhan weithredol o fewn Menter Silian, mae hyn wedi creu 20 o wirfoddolwyr newydd posibl, sy'n awyddus i gefnogi datblygiad a rhedeg yr adeilad yn barhaus yn y dyfodol. Mae cymorth o'r fath yn arwydd o bwysigrwydd y prosiect hwn i'r pentref a'r ardal gyfagos.

Sut bydd y Gymdeithas Budd Cymunedol yn gweithio?

Y nod wrth sefydlu'r Gymdeithas Budd Cymunedol hon yw achub adeilad yr eglwys a'i ddefnyddio fel ased gwerthfawr sy'n cael ei ddefnyddio ac sy'n cefnogi'r gymuned leol mewn amrywiaeth o ffyrdd. Bydd gan bob aelod un bleidlais a bydd ganddo atebolrwydd cyfyngedig drwy aelodaeth.

Un rheol allweddol yw bod gan bob Aelod un bleidlais, ni waeth faint o gyfranddaliadau maen nhw'n berchen arnynt. Mae gan bob cyfran werth o £1. Rhaid i Aelodau fod dros 16 mlwydd oed (er y gellir prynu chyfranddaliadau ar ran plant a'u dal mewn ymddiriedolaeth gan oedolyn). Rhaid talu cyfranddaliadau'n llawn ar gais.

Mae'r Gymdeithas wedi mabwysiadu Rheolau a Llywodraethu Enghreifftiol Cymdeithas Budd Cymunedol a luniwyd gan Ganolfan Cydweithredol Cymru. Cyfarwyddwyr y Gymdeithas fydd yn gyfrifol am redeg y Gymdeithas o ddydd i ddydd. Bydd aelodau'r Gymdeithas yn penodi aelodau a chymeradwyo polisïau sy'n ymwneud â thalu llog ar gyfranddaliadau a bydd aelodau'r Gymdeithas yn ail-brynu cyfranddaliadau ym mhob Cyfarfod Blyneddol. Bydd aelodau etholedig yn dal eu swyddi am gyfnod o dair blynedd. Bydd yr aelodau hynny sy'n Gyfarwyddwyr cychwynnol i gyd yn ymddeol yn y Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol cyntaf yn unol â Rheolau'r Gymdeithas ond gallant gynnig eu hunain i'w haillethol. Ar ôl hynny, bydd aelodau'r Grŵp Llywio yn ymddeol yn raddol dros y tair blynedd ganlynol yn unol â Rheolau'r Gymdeithas. Bydd gan yr Aelodau hawl i fynychu'r Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol a sefyll mewn etholiad. Yn ogystal, byddwn yn defnyddio cefnogaeth gwirfoddolwyr i roi'r fenter ar waith ac i helpu gyda'r holl weithgareddau ar ôl masnachu. Bydd gwirfoddolwyr yn cynorthwyo yn unol â'u diddordebau, eu harbenigedd a'u hargaeledd; mae is-grwpiau arbenigol yn debygol o gael eu sefydlu i gynorthwyo gyda Lletygarwch, Glanhau a chynnal a chadw Safleoedd, digwyddiadau ac yn y blaen.

Ail-brynu Cyfranddaliadau

Ni ellir gwerthu na throsglwyddo cyfranddaliadau ac eithrio ar farwolaeth neu fethdaliad ac ni ellir gwireddu eu gwerth ac eithrio ar gais i'r Gymdeithas ei hun

am eu gwerth gwreiddiol. Rhaid i wargedion neu gyfalaf newydd a godir gan aelodau dalu am unrhyw dynnu allan. Bydd angen rhoi tri mis o rybudd i dynnu cyfranddaliadau allan; fodd bynnag, rhagwelir na chaniateir tynnu allan o fewn y pum mlynedd cyntaf. Pan fydd yn bosibl ystyried ail-brynu cyfranddaliadau, bydd y Cyfarwyddwyr yn pennu meini prawf a therfynau blynyddol priodol. Mae'n bwysig nodi y gall y Cyfarwyddwyr atal tynnu allan yn dibynnu ar fuddiannau hirdymor y Gymdeithas, yr angen i gynnal cronfeydd wrth gefn digonol, a'r ymrwymiad i'r gymuned.

Clo Asedau

Mae Rheolau'r Gymdeithas yn cynnwys clo asedau sy'n gyfreithiol rwymol. Mae hyn yn sicrhau bod yn rhaid i unrhyw enillion dros ben sy'n weddill ar ôl iddo dalu llog i'w gyfranddalwyr ac ad-dalu unrhyw gyfalaf a dynnir allan naill ai gael ei ailfuddsoddi yn y busnes neu ei ddefnyddio er budd y gymuned leol neu ar gyfer achos elusennol neu gymunedol arall. Mae hyn yn golygu, pe bai'r Gymdeithas yn cau ond bod yr adeilad wedi cynyddu mewn gwerth, y byddai'n bosibl gwerthu'r asedau a dychwelyd cyfalaf i aelodau hyd at werth y buddsoddiadau gwreiddiol, ond nid i ddosbarthu unrhyw werth dros ben yn y ffordd honno.

Cydnabyddiaeth

Ni fydd cyfarwyddwyr ac aelodau yn elwa'n ariannol mewn unrhyw ffordd o weithgareddau'r Gymdeithas.

2.5 Tîm Cymorth Ehangach / Rhanddeiliaid

Ni fydd Menter Silian yn gweithredu ar ei phen ei hun ac mae'n cydnabod, er mwyn cyflawni ei chenhadaeth a'i nodau, y bydd yn hanfodol cydweithio â nifer o rhanddeiliaid allanol a nodir isod:

Eglwys Cymru/ Esgobaeth Llanbedr Pont Steffan

Er bod Corff Cynrychioliadol yr Eglwys yng Nghymru wedi cytuno dros dro ar brydles ar gyfer yr adeilad, mae'r tir o'i gwmpas gan gynnwys y fynwent fodern, adeilad storio allanol bach a man gwyrdd awyr agored, y tu ôl i'r fynwent, sy'n addas ar gyfer seddi, o dan reolaeth plwyf Llanbedr Pont Steffan. O'r herwydd, bydd angen ffurfioli cytundeb ynghylch pa ardaloedd y bydd Menter Silian yn eu prydlesu ac yn gyfrifol amdanynt.

Trigolion Silian

Er mwyn creu lleoliad a rhaglen o ddigwyddiadau a fydd o fudd mwyaf i'r gymuned, ymgynghorir â thrigolion Silian ym mhob cam o'r datblygiad i lywio meddwl a chyflawni'r prosiect. Er mai aelodau craidd Menter Silian a nodir uchod fydd yn bennaf gyfrifol am sicrhau bod y prosiect wedi'i gwblhau, anogir trigolion Silian i gymryd rhan fwy gweithredol wrth i'r prosiect fynd yn ei flaen. Fe wnaeth gweithgareddau ymgynghori cychwynnol, a gynhaliwyd ym mis Hydref a mis Tachwedd 2021 a arweiniodd at dros 70 o ymatebion gwirfoddol gan aelodau'r gymuned, ddangos cefnogaeth eang i ailddatblygu'r adeilad. (Gweler yr adborth amgaeedig ar yr ymgynghoriad yn Atodiad 5).

Landsker Business Solutions Ltd

Mae tîm Landsker Business Solutions wedi helpu i ddatblygu'r cynllun busnes hwn a bydd yn rhoi rhywfaint o gymorth parhaus i Fenter Silian, gan gynnwys cyngor ar strategaethau cyllid cadarn ac ymgysylltu â'r gymuned, i helpu i wireddu'r prosiect pwysig iawn hwn. Mae'r gwaith a wneir gan Landsker yn helpu Menter Silian i nodi

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Ilwybr datblygu clir ar gyfer yr eglwys, sy'n ymarferol yn y tymor hir ac sy'n dechrau chwilio am gyllid prosiect o amrywiaeth o gronfeydd.

Cynnal y Cardi

Nod prosiect Cynnal y Cardi, sy'n cael ei weinyddu gan Gyngor Ceredigion, yw gwella gwydnwch a hyrwyddo newid trawsnewidiol mewn cymunedau gwledig. Gan gydnabod y potensial mae'n rhaid i brosiect Hen Eglwys Silian adfywio pentref Silian, gan adeiladu ymdeimlad o gymuned ac adfer hwb i'r pentref, mae Cynnal y Cardi wedi darparu cyllid ar gyfer y gwaith sy'n cael ei gwblhau gan Landsker er mwyn caniatáu i'r prosiect symud yn ei flaen.

Wrth i'r prosiect fynd yn ei flaen bydd Menter Silian yn dechrau gweithio'n agosach gyda'r grwpiau rhanddeiliaid canlynol a bydd yn croesawu eu mewnbwn i helpu i lunio'r datblygiad er mwyn i hen adeilad yr eglwys barhau i wasanaethu'r gymuned er ei bod mewn gwahanol alluoedd.

Bwriad Menter Silian yw cydweithio ag amrywiaeth o sefydliadau ac annog eu defnydd o'r adeilad ar ei newydd wedd:

- Grwpiau gweithgareddau
 - Grwpiau cymunedol
 - Busnesau lleol, gan gynnwys crefftwyr a chynhyrchwyr
 - Darparwyr addysg
 - Darparwyr iechyd a lles
 - Ymarferwyr/sefydliadau natur ac amgylcheddol
 - Ymarferwyr/sefydliadau treftadaeth, y celfyddydau a diwylliant
-
- Sefydlwyd Grŵp Garddio Cymunedol Silian gan Fenter Silian yn 2019 ac mae wedi bod yn allweddol wrth ddod â'r gymuned leol at ei gilydd. Mae'n cael ei redeg gan wirfoddolwyr o'r gymuned, gyda'r bwriad o wneud Silian yn lle hardd i fyw ynddo. Ystyrir bod y grŵp yn rhanddeiliaid allweddol o bwys, a bydd yr adeilad cymunedol yn rhoi lle iddynt gyfarfod a dal codwyr arian.

Mae cymysgedd o fusnesau bach yn gweithredu o fewn Silian a'r ardal gyfagos, ac unwaith y bydd yr adeilad wedi'i adnewyddu bydd Menter Silian yn cysylltu â nhw i weld a allent hwythau elwa o ddefnyddio'r gofod hyblyg hwn. Bydd yr ardal fawr i lawr y grisiau (y corff a'r eil gynt) yn lle delfrydol ar gyfer cyfarfodydd, sesiynau hyfforddi a digwyddiadau ymgysylltu â'r gymuned.

Mae Menter Silian wedi datblygu nifer o gysylltiadau â'r cyfryngau drwy hyrwyddo'r prosiect a pherthnasoedd personol. Wrth symud ymlaen cydnabyddir y bydd y Gymdeithas yn parhau i weithio gyda'r unigolion a'r sefydliadau hyn i roi'r cyfle gorau i'r prosiect lwyddo.

Gweledigaeth a chenhadaeth Menter Silian:

Gweledigaeth: 'Dyfodol disglair i'n cymuned wedi'i llunio gan ymdeimlad cyffredin o berthyn sy'n canolbwyntio ar ein treftadaeth, ein diwylliant a'n hamgylchedd lleol unigrvw'

Cenhadaeth:
'Rhoi bywyd newydd i blwyf Silian drwy adeiladu cymuned fywiog, gynhwysol a gwydn'

3.0 Gweledigaeth, Nodau ac Amcanion y prosiect

3.1 Gweledigaeth

Bydd Menter Silian yn rhedeg yr hen eglwys newydd er budd y gymuned ar sail nid er elw. Bydd yr adeilad amlbwrpas gorffenedig yn cynnwys llety twristiaeth i gyplau en-suite moethus mewn lefel mesanîn sydd newydd ei hadeiladu, gyda'i fynediad preifat ei hun, ystafell fawr aml-swyddogaeth a chegin â chyfarpar da ar gael i'w llogi. Yn ogystal, bydd cyfleusterau toiledau a rhywfaint o le storio. Y nod yw derbyn "arian ysgogi" i ariannu'r gwaith ailddatblygu y bydd yr incwm a gynhrychir yn creu gwarged masnachu sy'n gwneud y "busnes" yn hyfyw ac yn wydn. Bydd cronfeydd ariannol wrth gefn dros amser yn cael eu cronni i wrthbwysu gwaith cynnal a chadw cyfalaf yn y dyfodol.

3.2 Cenhadaeth, Diben, Gwerthoedd

Nod Menter Silian yw creu cymuned wydn, ffyniannus sy'n adnabod y bobl sydd ynddi, y sgiliau sydd ganddynt a'r gwasanaethau maen nhw eu hangen. Rhagwelir y bydd prosiect Hen Eglwys Silian, unwaith y bydd wedi'i gwblhau, yn dod yn ganolog i'r gymuned fywiog a gweithgar hon. Datganiad cenhadaeth syml, ond clir a realistig ar gyfer y prosiect yw:

"Creu lleoliad aml-ddefnydd a fydd yn diwallu anghenion y gymuned ac yn darparu sylfaen groeso cynnes i dwristiaid ac ymwelwyr yng nghanol Silian."

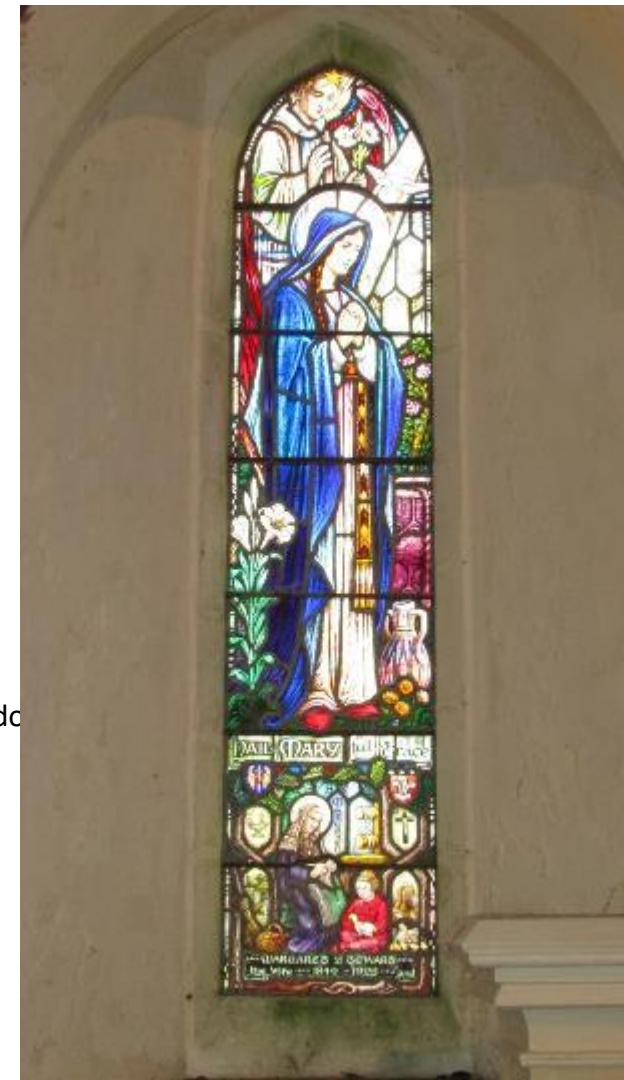
Diben

Gellir diffinio diben sefydliadol fel yr ystyr a'r rheswm parhaus dros fodoli a gellir ei ddefnyddio i lywio'r broses o greu perfformiad hirdymor neu nodau ariannol.

Gellir diffinio pwrpas Menter Silian ar gyfer y prosiect yn glir fel, creu cyfleuster ariannol annibynnol a fydd yn adfywio'r ymdeimlad o gymuned ac yn cynyddu cysylltedd lleol ym mhentref Silian.

Gwerthoedd Craidd Menter Silian

- Cymuned: grymuso pobl i ddod at ei gilydd a chymryd perchnogaeth o adnoddau lleol a rennir
- Hunaniaeth: ymrwymiad cryf i hyrwyddo'r iaith Gymraeg a diwylliant Cymru a chryfhau ein naws am le
- Cydraddoldeb: sicrhau bod gan bob aelod o'r gymuned lais a hwyluso cyfle cyfartal i bawb
- Treftadaeth: coleddu ein treftadaeth ddiwylliannol i drosglwyddo i genedlaethau'r dyfodol
- Creadigrwydd: datrys problemau'n ddychmygus, gyda'r hyblygrwydd a'r dyfalbarhad i addasu ac esblygu.

Gwerthoedd Gweithredu

Mae gan Fenter Silian nifer o werthoedd craidd y byddant yn priodoli iddynt yn ystod y broses ddatblygu ac ar ôl hynny pan fydd yr adeilad "ar agor ar gyfer busnes". Y gwerthoedd craidd hyn yw:

- Bod yn agored ac yn dryloyw gyda'r holl randdeiliaid
- Trin yr holl randdeiliaid yn gynhwysol a gyda pharch a charedigrwydd
- Gwrando ar randdeiliaid ac ymateb iddynt mewn modd cadarnhaol a rhagweithiol
- Sicrhau bod Hen Eglwys Silian yn parhau'n gyfoes i anghenion y gymuned leol
- Gweithredu gydag uniondeb bob amser.

3.3 Amcanion Busnes

Mae gan Hen Eglwys Silian amrywiaeth o amcanion busnes clir. Defnyddir yr amcanion hyn i asesu perfformiad a thwf y busnes dros y tymor byr (0-18 mis), canolig (18-36 mis), a thymor hir (36 – 60 mis).

Amcanion Allweddol Tymor Byr

- Derbyn a dilyn cynnwys y cynllun busnes hwn
- Lledaenu'r camau gweithredu allweddol a'r camau nesaf i'r holl randdeiliaid
- Gwneud cais am gyllid angenrheidiol i ddechrau'r prosiect, a sicrhau'r cyllid hwn
- Ennill cefnogaeth gymunedol ac annog cyfranogiad i ddatblygu'r prosiect
- Cwblhau cynlluniau ar gyfer y newid, gan ennill y caniatâd angenrheidiol ar gyfer datblygu

- Ymgymryd â phroses dendro ac ymgysylltu â chontractwyr i ymgymryd â'r gwaith.
- Datblygu a/neu ehangu "tîm" Menter Silian gyda'r sgiliau priodol i ddatblygu'r prosiect cyfalaf.
- Trafod canlyniadau gyda rhanddeiliaid CiW (Corff y Cynrychiolwyr).

Amcanion Allweddol Tymor Canolig

- Sicrhau a dechrau tynnu cyllid prosiect i lawr
- Dechrau adeiladu'r mesanîn ac estyniad allanol arfaethedig
- Ymchwilio i asiantaethau bwcio yn unol â'r strategaeth farchnata sydd wedi'i chynnwys i farchnata'r llety twristiaeth
- Adolygu a chytuno ar nodau'r Gymdeithas Budd Cymunedol i sicrhau eu bod yn dal yn addas i'r diben
- Sicrhau bod y datblygiad yn cael ei gwblhau yn unol â'r gyllideb, yr amserlenni a'r ansawdd ac yn diwallu anghenion y farchnad darged y cytunwyd arni
- Recriwtio gwirfoddolwyr lleol ychwanegol i gefnogi'r fenter unwaith y bydd yn masnachu
- Datblygu a gweithredu strategaeth farchnata effeithiol a realistig (gan gynnwys gwefan).

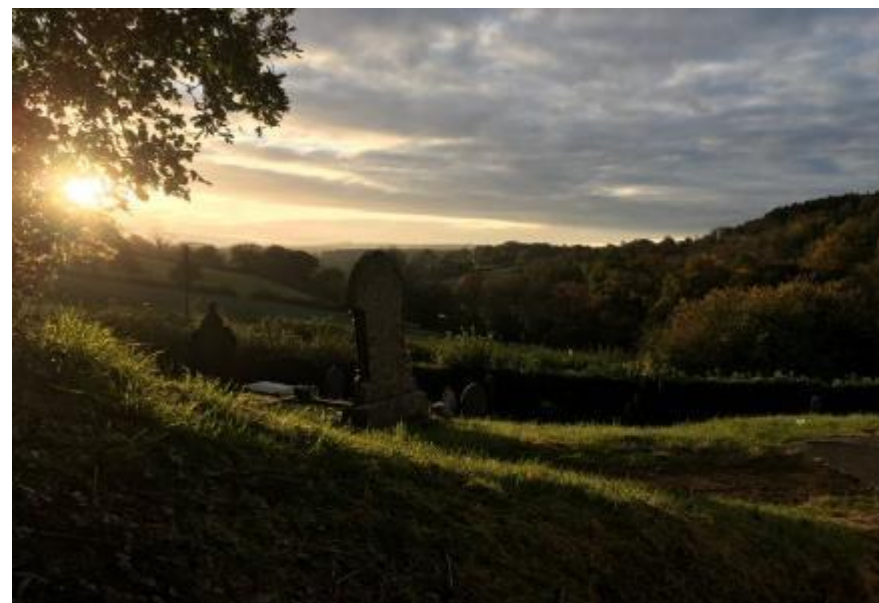
Amcanion Allweddol Tymor Hir

- Ennill safon llety twristiaeth hunanarlwyo 5 seren Croeso Cymru
- Cael ein cydnabod drwy adolygiadau ac adborth cadarnhaol fel cyrchfan twristiaeth o ansawdd uchel
- Cyflawni cyfraddau meddiannaeth a nodir yn yr amcanestyniadau ariannol

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

- Tyfu rhif y gwirfoddolwr i rhwng 10 ac 20 o gyfranogwyr gweithredol sydd â sgiliau priodol
- Cynnal o leiaf 6 digwyddiad cymunedol y mis, gan effeithio'n gadarnhaol ar 1400 o bobl yn y gymuned bob blwyddyn
- Cynnig lefelau eithriadol o wasanaeth i gwsmeriaid i bawb
- Cynnal gweithgareddau marchnata a busnes priodol a amlinellir yn y cynllun hwn
- Sicrhau referniw bob blwyddyn yn unol â'r amcanestyniadau ariannol
- Ennill enwebiadau mewn gwobrau twristiaeth rhanbarthol a chenedlaethol.
- Creu swyddi ar gyfer glanhawr/gofalwr

3.4 Ffactorau Llwyddiant Critigol

Mae'r ffactorau canlynol yn hanfodol i lwyddiant ailddatblygiad yr adeilad:

- Sicrhau'r cyllid angenrheidiol
- Ennill y caniatâd angenrheidiol i "fasnachu" yn unol â'r cynllun busnes
- Cynnal cefnogaeth ac ymddiriedaeth y gymuned, yn enwedig yn ystod y cam datblygu
- Ennill gradd llety hunanarlwyo 5 seren Croeso Cymru
- Cynnal safonau o ansawdd uchel ym mhob agwedd ar y busnes, a sicrhau arferion ailadroddus rheolaidd
- Creu cymuned a phrofiad ymwelwyr deniadol, croesawgar a chynaliadwy
- Sicrhau refeniw bob blwyddyn yn unol â'r amcanestyniadau ariannol
- Gweithredu'r gweithgareddau marchnata a amlinellir yn y cynllun hwn yn llwyddiannus i ddenu digon o arfer
- Recriwtio'r gwirfoddolwyr cywir gyda gwybodaeth, sgiliau ac ymddygiad priodol
- Gweithio mewn partneriaeth â busnesau a sefydliadau lleol eraill ar sail sy'n fuddiol i'r ddwy ochr (ni fyddwn yn cystadlu'n uniongyrchol â llety gwyliau cyfagos, sy'n cynnig arosiadau i grwpiau/teuluoedd mwy)

3.5 Dangosyddion Perfformiad Allweddol

Bydd nifer o Ddangosyddion Perfformiad Allweddol gyda nodweddion SMART (Penodol, Mesuradwy, Cyraeddadwy, Realistig ac Amser) yn cael eu diffinio i fonitro iechyd "masnachu/perfformiad" y cyfleuster wedi'i adnewyddu. Bydd y wybodaeth hon yn cael ei chipio, ei dadansoddi a'i gweithredu naill ai'n wythnosol neu'n fisol. Bydd y mesurau'n cynnwys:

- Trosiant/incwm wedi'i ddadansoddi gan wahanol ffrydiau refeniw
- Costau
- Arian parod yn y banc ac mewn cronfeydd wrth gefn
- Nifer yr ymwelwyr/cyfraddau meddiannaeth/amlder bwcio mynych
- Defnydd cymunedol
- Adborth gan bob defnyddiwr/cwsmer, wedi'i fesur yn ôl cofnodion yn y llyfr sylwadau, adborth anecdotaidd a/neu adolygiadau ar-lein
- Meincnodi gwasanaethau'n anffurfiol a phrisio yn erbyn sefydliadau "tebyg" lleol eraill
- Nodi ffynhonnell yr holl "ymholiadau bwcio" i helpu i ddilysu gweithgareddau marchnata
- Mesur cyfradd trosi ymholiad bwcio
- Casglu faint o amser gwirfoddolwyr sydd wedi'i neilltuo i redeg yr adeilad, a allai fod o gymorth i geisiadau yn y dyfodol sy'n gofyn am rywfaint o "arian cyfatebol".

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

3.6 Gwerth Cymdeithasol

Mae Menter Silian wedi ystyried effaith datblygiad hen Eglwys Sant Sulien ar werth cymdeithasol datblygiad hen Eglwys Sant Sulien i gyfleuster cymunedol a llety twristiaeth siampio. Mae gwerth cymdeithasol yn cwmpasu gwerthoedd cymdeithasol, economaidd ac amgylcheddol y mae angen iddynt fod yn unol â'r agenda Datblygu Cynaliadwy yng Nghymru. Mae'r Matrics Canlyniadau Gwerth Cymdeithasol llawn wedi'i gynnwys yn Atodiad 6. Mae'r tabl isod yn dangos y newid a ragwelir mewn gwerth a effeithiwyd yn gymdeithasol unwaith y bydd y datblygiad wedi'i gwblhau.

Rhanddeiliaid	Newid a ragwelir yn y gwerth effaith gymdeithasol a brofwyd
Pwyllgor Menter Silian	Mwy o gyfleoedd i rannu sgiliau a chymdeithasu. Yr effaith ar ffordd o fyw; sut maen nhw'n byw, yn gweithio, yn chwarae ac yn rhyngweithio â'i gilydd o ddydd i ddydd. Iechyd a lles – mae iechyd yn gyflwr o les corfforol, meddyliol, cymdeithasol ac ysbrydol cyflawn ac nid absenoldeb clefyd neu lesgeidd yn unig. Mwy o hyder a rheolaeth dros y dyfodol.
Darpar aelodau Pwyllgor Menter Silian	Mynediad at sgiliau, gweithgareddau cymdeithasol, ymgysylltu amgylcheddol, gweithgareddau awyr agored. Diogelwch a chodi ymwybyddiaeth. Yr effaith ar ffordd o fyw; sut maen nhw'n byw, yn gweithio, yn chwarae ac yn rhyngweithio â'i gilydd o ddydd i ddydd. Iechyd a lles – mae iechyd yn gyflwr o les corfforol, meddyliol, cymdeithasol ac ysbrydol cyflawn ac nid absenoldeb clefyd neu lesgeidd yn unig. Mwy o hyder a rheolaeth dros y dyfodol.
Gwirfoddolwyr Eraill	Mae'n ofynnol i ddarparu'r amser angenrheidiol. Manteision o fod yn gysylltiedig â rhannu gwybodaeth am fusnes, gweithgareddau cymunedol, diogelwch, iechyd a lles. Mae iechyd yn gyflwr o les corfforol, meddyliol, cymdeithasol ac ysbrydol llwyr ac nid dim ond absenoldeb afiechyd neu lesgeidd. Boddhad o rannu sgiliau. Mwy o fynediad i gyflogaeth â thâl.
Cymuned Uniongyrchol Silian	Cynnydd yn y ddarpariaeth gymdeithasol i breswylwyr. Mwy o weithgarwch corfforol, a'u mynediad at adnoddau a'u rheolaeth drostynt. Mwy o gydlyniant cymunedol, sefydlogrwydd, cymeriad, gwasanaethau a chyfleusterau. Gostyngiad mewn teimladau o deimlo'n ynysig/unigrwydd
Cymuned Ehangach Silian	Mwy o fynediad at weithgareddau cymdeithasol, corfforol ac amgylcheddol. Mwy o gydlyniant cymunedol, sefydlogrwydd, cymeriad, gwasanaethau a chyfleusterau. Cynnydd mewn rheoli'r amgylchedd a thraethau. Gostyngiad mewn teimladau o deimlo'n ynysig/unigrwydd.
Llywodraeth Leol	Mwy o ddarpariaeth o fesurau iechyd a lles. Cynnydd o aelodau medrus a gwybodus o'r gymuned. Mwy o gyfranogiad gan y gymuned. Manteision iechyd a lles o ymyrraeth gynnar a mesurau ataliol. Ennill arbedion drwy'r cynnydd mewn addysg a hyfforddiant sgiliau sy'n arwain at fwy o gyflogadwyedd i ddinasyddion.
Twristiaid	Mwy o amrywiaeth o gyfleusterau a gweithgareddau lleol i gymryd rhan ynddynt., Mynediad i ardal a oedd gynt yn anhygyrch.

4.0 Darparu Cynhyrchion a Gwasanaethau

4.1 Cynhyrchion a/neu Wasanaethau

Bydd y prosiect wedi'i gwblhau yn cynnwys llety twristiaeth en-suite o ansawdd uchel (5 seren Croeso Cymru ar gyfer llety hunanarlwyo), llety twristiaeth en-suite wedi'i anelu at gyplau mewn ardal mesanîn a adeiladwyd yn arbennig, gyda'i fynediad preifat ei hun. Bydd yr uned hunangynhwysol yn Hen Eglwys Silian yn cael ei chynllunio i gyd-fynd â'r bensaernïaeth bresennol, drwy ymgorffori amrywiaeth o ddeunyddiau priodol i greu amgylchedd cynnes a hamddenol o fewn yr adeilad hanesyddol. Bydd y llety twristiaeth yn cynnwys cegin â chyfarpar da gyda chyfleusterau bwyta, a man eistedd cyfforddus. Bydd yr ystafell wely ddwbl yn cynnwys gwely sip a chyswllt, sy'n golygu y gellid ei droi'n ddau wely sengl, bydd yn dawel ac yn hamddenol gydag steil naturiol drwyddo draw gydag addurniadau ac ategolion syml o ansawdd uchel. Bydd y llety mesanîn yn cynnwys Wi-Fi a system adloniant clyfar.

Bydd gwsteion yn derbyn hamper croeso am ddim yn cynnwys detholiad o gynnyrch lleol a gwybodaeth am amrywiaeth o ddigwyddiadau ac atyniadau lleol y gallent ddymuno ymweld â nhw yn ystod eu harhosiad. Bydd y rhain yn cael eu personoli gan ddibynnu ar ddi-ddordebau gwsteion i'w croesawu.

Mae lleoliad Silian, 'oddi ar y llwybr sathredig' ond yn agos at amwynderau lleol a llwybrau prifwythiennol yn ased sylweddol. Mae golygfeydd godidog, pellgyrhaeddol dros ddyffryn Dulas a thuag at Fynyddoedd Cambria a Dyffryn Aeron. Ychydig iawn o lygredd sŵn sydd, ac yn y nos nid oes fawr ddim llygredd golau, os o gwbl, gyda photensial mawr ar gyfer syllu ar y sêr.

- ★ Hen Eglwys Silian
- 🌳 Cae Hir Gardens
- 🏡 National Trust - Llanerchaeron
- 🏠 Aberaeron - Adventure Beyond
- 🍷 Deli Delights
- 🐎 Saddle Tramps Trail Riding
- 🧶 Jane Beck Welsh Blankets Ltd
- 🌳 National Trust - Dolaucothi
- 🏰 Talley Abbey
- 🏌️ Cilgwyn Member Golf Club Ltd
- 🏰 Strata Florida Abbey/ Abaty ...

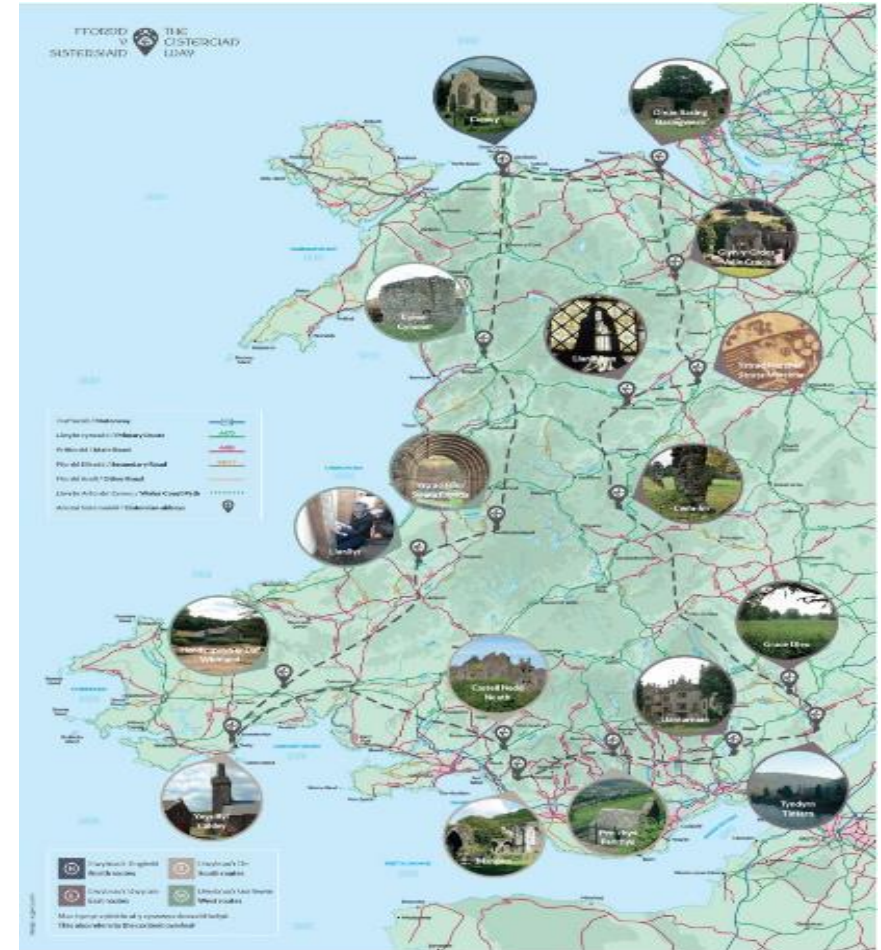

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Bydd llawer o westeion yn mwynhau'r preifatrwydd a'r cysur a ddarperir yn y llety twristiaeth. Mae taith gylchol tua 3 milltir sy'n dechrau yn yr hen eglwys yn cwmpasu'r rhan fwyaf o ucheldir y plwyf, gan gynnwys y 'comin uchaf', sy'n adnabyddus am ei ehedyddion yn yr haf a golygfeydd panoramig godidog drwy gydol y flwyddyn. Mae prosiect Hen Eglwys Silian yn bwriadu cynnwys llwybrau cerdded a beicio lleol yn ei strategaeth farchnata a datblygu.

Os oes gan westeion ddiddordeb mewn archwilio'r ardal ymhellach, mae nifer o atyniadau ar gael yn hawdd o Silian, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i'r rhai a nodir ar y map gyferbyn. Yn ystod misoedd yr haf, mae'r Cynllun Garddio Cenedlaethol yn cynnig amrywiaeth eang o erddi agored i ymweld â nhw. Mae'r pentref wedi'i leoli ychydig dros ddwy filltir i'r gogledd-orllewin o dref farchnad fechan Llanbedr Pont Steffan (sy'n gwasanaethu ardal ddaeryddol eang ac sydd â siopau annibynnol, archfarchnadoedd ac amrywiaeth o gaffis ac amwynderau eraill). Mae nifer o lwybrau cerdded/beicio lleol poblogaidd yn cysylltu'r ddwy gymuned. Mae Heol y Fforest, ffordd fach dawel, yn cysylltu'r ddwy gymuned yn uniongyrchol

Yn ogystal â'r atyniadau hyn mae Silian wedi'i leoli ar Lwybr Arfordir Ceredigion ac yn agos at Fynyddoedd Cambria, gyda theithiau cerdded hir a byr ardderchog ar lwybrau cerdded wedi'u marcio. Efallai yr hoffai'r gwesteion archwilio'r llwybrau hanesyddol hyn yn ystod eu harhosiad. Gerllaw mae Ystrad Fflur. Abaty Strata Florida (Cymraeg: Abaty Ystrad Fflur) hen abaty Sistersaidd wedi'i leoli ychydig y tu allan i Bontrhydfendigaid, ger Tregaron, Cymru. Sefydlwyd yr abaty yn 1164. Mae Strata Florida yn Lladineiddiad o'r enw Cymraeg Ystrad Fflur; 'Bro Blodau'. Mae gan Ystrad Fflur arwyddocâd ysbrydol mawr yng Nghymru ac mae'n

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

rhan allweddol ac yn gyrchfan ar gyfer gweithgareddau pererindod presennol yng Nghymru. Mae'n Abaty adfeiliedig y mae nifer fawr o bobl yn ymweld ag ef ac mae'n atyniad twristiaeth mawr i'r economi leol.

Mae rhan Llanbedr Pont Steffan-Aberaeron o Lwybr Arfordir Cymru hefyd yn rhan o'r Ffordd Sistersaidd, llwybr cerdded Cymru gyfan sy'n cysylltu Abatai Sistersaidd, sy'n mynd drwy Silian ar ei ffordd o Lanbedr Pont Steffan i Ddyffryn Aeron a'r lleiandy Sistersaidd yn Llanllyr, ac yna ymlaen tuag at Ystrad Fflur.

Mae gan yr ardal hefyd lwybrau beicio lleol rhagorol (clwb beicio Sarn Helen, clwb beicio Caron). Mae gwyliau beicio yn boblogaidd iawn oherwydd y llwybrau hardd heb fawr o draffig. Mae Silian yn agos iawn at Goed Hirion, y coetir cymunedol mwyaf yng Nghymru, y gellir ei gyrraedd o'r A485 gerllaw. Gerllaw Coed Hirion mae cloddweithiau 3 caer o'r Oes Haearn, Castell Goetre, Castell Allt-Goch a Chastell Olwen.

Bydd gan y llety twristiaeth barcio dynodedig ar gyfer un cerbyd gerllaw, wedi'i leoli'n ofalus, fel nad yw'n rhwystro'r defnydd o'r ystafell swyddogaeth gymunedol.

Bydd yr ystafell gymunedol aml-ddigwyddiad a'r cyfleusterau cegin ar gael i'w llogi ar gyfer aelodau o'r gymuned, busnesau lleol a grwpiau cymunedol. Bydd yr huriwr yn cael defnydd llawn o'r ystafell ddigwyddiadau cymunedol i lawr y grisiau a chyfleusterau'r gegin gymunedol. Mae'r ystafell ddigwyddiadau yn elwa o fynediad ar wahân na fydd yn cael ei ddefnyddio i gael mynediad i'r llety twristiaeth.

Castell Goetre

Castell Allt-Goch

Castell Olwen

Yn ogystal, bydd Menter Silian yn datblygu ac yn cynnal digwyddiadau cymunedol rheolaidd o fewn y gofod hwn, i adeiladu ac adfywio'r gymuned o fewn Silian. Bydd y rhaglen o ddigwyddiadau yn cael ei hystyried a'i chynllunio'n ofalus i sicrhau eu bod yn apelio at ystod eang o aelodau'r gymuned ac yn briodol i'r lleoliad. Bydd y digwyddiadau hyn yn amrywio o foreau coffi rheolaidd, nosweithiau sinema cymunedol i nosweithiau codi arian tymhorol, er enghraifft. Bydd awgrymiadau a dderbynnir drwy'r ymgynghoriad cyhoeddus yn cael eu hystyried a'u hymgorffori'n ofalus wrth greu'r rhaglen ddigwyddiadau. Mae'r gweithgarwch ymgynghori a gynhaliwyd yn rhoi syniad clir o'r math o weithgareddau y byddai pobl yn ymgysylltu â nhw yn yr adeilad cymunedol a'u poblogrwydd cymharol.

4.2 Gwasanaeth Cwsmeriaid

Nod Menter Silian yw darparu gwasanaeth o'r safon uchaf ym mhob rhan o'r datblygiad newydd, gan gynnwys gwasanaeth cwsmeriaid. Mae'r ffactorau canlynol yn nodweddu dull y gymdeithas o ddarparu gwasanaeth gwych i gwsmeriaid p'un a yw'r cwsmer yn llogi'r neuadd gymunedol neu'n westeion yn y llety twristiaeth siampio moethus:

- Estyn croeso cynnes a chyfeillgar i bob cwsmer
- Darparu llety a gwasanaethau o ansawdd uchel gan sicrhau bod yr holl gyfleusterau, yn lân, wedi'u cynnal a'u cadw'n dda, yn ddeniadol ac yn cydymffurfio'n llawn â'r holl ddeddfwriaeth berthnasol
- Personoli'r arhosiad i westeion, lle bo hynny'n bosibl (e.e., rhoi cotiau i fabanod, addasu cynnwys y pecyn croeso yn ôl gwesteion ac ati)
- Sicrhau ei bod hi'n 'hawdd gwneud busnes gyda ni', h.y. galluogi bwcio a thalu ar-lein, gan gynnwys yr holl gostau ychwanegol, sicrhau ei bod hi'n hawdd cysylltu â ni ac ati.

- Cydymffurfio â'r holl reoliadau ôl-Covid a chymryd rhan yn y cynllun lletygarwch "Barod Amdani"
- Cynnig polisi prasio clir a theg sy'n adlewyrchu ansawdd y gwasanaethau a ddarperir
- Cynnig dull hyblyg ar gyfer amseroedd cyrraedd i gwsmeriaid sy'n teithio o bell i ffwrdd
- Gweithredu gyda gonestrwydd ac uniondeb bob amser
- Ymateb yn gyflym i adborth gan westeion a defnyddwyr ac ymdrechu i wella profiad yr ymwelydd bob amser.
- System mynediad hawdd ar gyfer mynediad i'r adeilad (e.e.allweddabad/cardiau)

4.3 Telerau Busnes

I ddechrau, bydd y Llety Twristiaeth yn cael ei reoli'n llawn gan asiantaeth bwcio lleol sy'n arbenigo mewn llety pwrpasol o ansawdd uchel, fel West Wales Holiday Cottages. Bydd angen blaendal o 40% na ellir ei ad-dalu ar yr asiantaeth ar adeg bwcio. Mae'r balans sy'n weddill yn ddyledus 6 wythnos cyn dyddiad dechrau'r gwyliau. Bydd yr asiantaeth yn talu unrhyw ffioedd un mis ar ôl i'r ffioedd ddod i law.

Pan fydd y marchnata a'r bilio'n cael eu cymryd yn fewnol, bydd yr un telerau talu yn berthnasol.

Bydd modd bwcio'r cyfleusterau cymunedol drwy Fenter Silian, gyda thaliadau'n ofynnol cyn eu defnyddio. Wrth i'r defnydd o'r cyfleusterau gynyddu, bydd cydlynedd bwcio penodol yn cael ei gyflogi i leihau'r baich ar y gwirfoddolwyr cymunedol.

4.4 Cyflenwyr a Thelerau Masnach

Ychydig o gyflenwyr gorbenion cyffredinol fydd gan Hen Eglwys Silian y tu hwnt i gyfleustodau, fodd bynnag, lle mae angen cyflenwadau rheolaidd bydd cyfrifon masnach sy'n gofyn am delerau 30 diwrnod yn cael eu sefydlu.

Bydd y busnes yn creu trefniadau unigol gyda chyflenwyr nwyddau yn yr hamperi croeso. Nod y busnes yw cefnogi cyflenwyr lleol a chynhyrchwyr i helpu i gefnogi'r economi leol a chyflwyno 'Naws am Le' i westeion drwy gynnig profiad gwirioneddol Gymreig. Mae hyn yn cyfrannu at strategaeth dwristiaeth lefel uchel Croeso Cymru o *Groeso Cynnes Cymraeg* (h.y. creu croeso cynnes i Gymru).

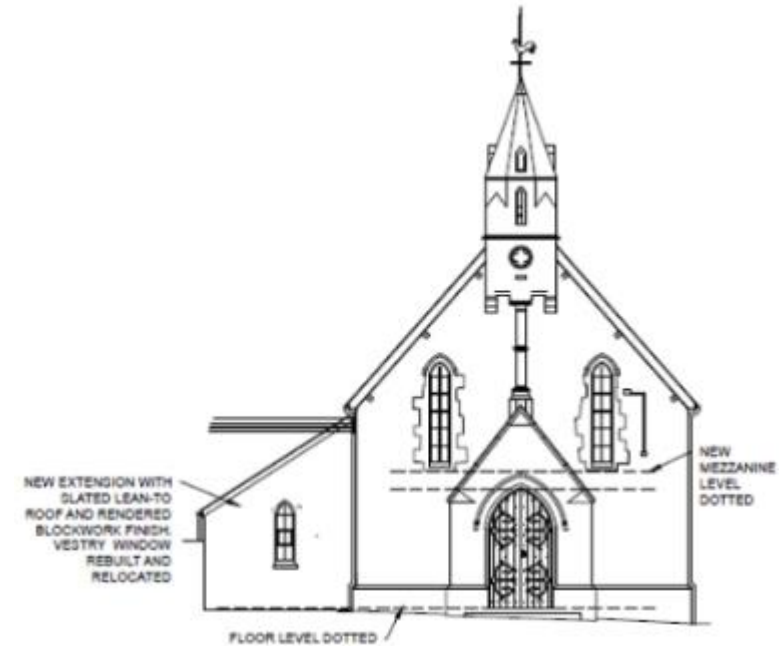
4.5 Safleoedd

Mae Eglwys Sant Sulien yn dyddio'n ôl i 1873 ac roedd yn rhan hanfodol o fywyd cymunedol tan 2017 pan gafodd ei chau gan yr Eglwys yng Nghymru, ers hynny mae'r adeilad wedi bod yn wag. Bwriad Menter Silian yw creu gofod amlswyddogaethol gan gynnwys, llety twristiaeth, ystafell ddigwyddiadau hyblyg a chegin fasnachol at ddefnydd y gymuned ac adfer San Sulien fel canolbwynt ar gyfer gweithgarwch cymunedol.

Ar ôl ymgynghori â'r pensaer cadwraeth-achrededig, Caroline James o CJ consulting, cynigiwyd cynyddu'r arwynebedd llawr defnyddiadwy yn yr adeilad. Bydd hyn yn cael ei gyflawni drwy nifer o atebion dylunio clyfar, gan greu lefel mesanîn ac estyniad allanol. Bydd y gwaith adeiladu yn cael ei ddatblygu i ymgorffori'r nodweddion hanesyddol gwreiddiol, tra'n cynyddu ymarferoldeb y gofod.

Bydd y gofod newydd fydd yn cael ei greu ar y lefel mesanîn yn gartref i'r llety twristiaeth moethus sydd wedi'i anelu at gyplau, gyda gofod byw cynllun agored, cegin fechan a chyfleusterau en-suite. Bydd y llety moethus yn cael ei ddatblygu'n gydymdeimladol i gadw cymeriad yr hen eglwys ac arddangos nifer o'r nodweddion gwreiddiol, gan gynnwys y ffenestri gwreiddiol a'r trawstiau to.

Yn ogystal â chreu'r lefel mesanîn, cynigir estyniad ar oledd hefyd, er mwyn creu cegin fasnachol, toiledau a lle storio/swyddfa at ddefnydd y gymuned. Bydd y gofod hyblyg yn elwa o'i fynediad ei hun a bydd modd ei ddefnyddio naill ai ar y cyd â'r cyfleusterau eraill neu'n annibynnol arnynt. Bydd y brif ardal digwyddiadau cymunedol ar y llawr gwaelod a bydd modd ei gyrraedd drwy'r prif ddrysau o flaen yr eiddo ac o'r drws ochr.

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Bydd gan y gofod mewdol orffeniad llachar a glân a bydd yn hawdd ei addasu i ddiwallu anghenion yr huriwr, tra'n cadw nifer o nodweddion cymeriad. Rhaniad y gellir ei dynnu i ganiatáu i'r lle gael ei ddefnyddio yn ei gyfanrwydd neu ei rannu i greu dau lle llai, (h.y. (1) y corff a'r eil a (2) y transept, yr allor a'r gangell). Bydd ystod o fyrddau a chadeiriau ar gael i'r huriwr eu defnyddio ar gais.

Bydd ardal allor yr eglwys yn cael ei chadw a'i gwella drwy arddangos y cerrig cerfiedig canoloesol cynnar hanesyddol a'r allor canoloesol oedd yn nodwedd yn yr hen eglwys. Gall yr ardal hon barhau i fod yn lle tawel i fyfrio ac felly cadw'r cysylltiad â defnydd blaenorol yr adeilad.

Y tu allan, mae man gwyrdd bach uchel ar gael y tu ôl i'r adeilad ac i'r ochr o'r fynwent. Mae'n bosibl y gellid defnyddio hwn yn y dyfodol ar gyfer ardal eistedd awyr agored.

Bydd gwaith ymchwil yn cael ei wneud i fan parcio pwrpasol gerllaw. Bydd sawl man parcio arall hefyd yn cael ei greu ger mynedfa'r eglwys i'r rhai sy'n ymweld â'r adeilad am resymau eraill. Bwriad Menter Silian yw ymchwilio i ddefnyddio darn bychan o dir comin rhwng y ffordd a Nant Tawelan at y diben hwn. Fodd bynnag, mae'r eglwys o fewn pellter cerdded i'r rhan fwyaf o drigolion Silian, a'r bwriad yw y bydd pobl leol sy'n mynychu'r adeilad yn cerdded neu'n beicio lle bo hynny'n bosibl gan fod y gofod parcio sydd ar gael yn y rhan honno o'r pentref yn gyfyngedig.

4.6 Deddfwriaeth

Mae Menter Silian yn ymwybodol o'i rhwymedigaethau cyfreithiol a bydd yn gweithio'n galed i gydymffurfio â'r ddeddfwriaeth ganlynol wrth ddarparu gwasanaethau. Mae'r rhestr ganlynol yn ddangosol ac nid yw'n rhestr lawn o ddeddfwriaeth berthnasol:

- Mae Deddf Hawliau Cyflogaeth 1996 yn darparu ystod o hawliau cytundebol i weithwyr, gan gynnwys deddfwriaeth yr Isafswm Cyflog Cenedlaethol, trefnu yswiriant atebolrwydd cyflogwr, a sicrhau triniaeth gyfartal wrth recriwtio
- Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith etc 1974 a Rheoliadau Iechyd a Diogelwch (Diwygiadau Amrywiol) 2002, sy'n nodi rhwymedigaethau cyffredinol tuag at staff, gwirfoddolwyr, cleientiaid ac aelodau o'r cyhoedd o ran iechyd a diogelwch
- Y Ddeddf Cydraddoldeb ac Amrywiaeth
- Rheoliadau Rhagofalon Tân (Gweithle) 1997 (diwygiwyd ym 1999) a Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005
- Mae Deddf Cydraddoldeb 2010 yn sail i gyfraith gwrth-wahaniaethu ym Mhrydain Fawr
- Rheoliadau cynllunio ac Adeiladu Lleol
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)
- Gorchymyn Twristiaeth (Arddangos Prisiau Llety Cysgu) 1977.
- Deddf Yr Iaith Gymraeg (2015)

4.7 Yswiriant

Bydd y Gymdeithas Budd Cymunedol yn sicrhau bod yswiriant priodol ar waith. Mae hyn yn cynnwys yswiriant atebolrwydd cyflogwyr ac yswiriant atebolrwydd

cyhoeddus, yswiriant adeilad a chynnwys. Bydd polisiau gydag yswiriant digonol yn cael eu sicrhau yn y modd mwyaf cost-effeithiol. Bydd Menter Silian yn cytuno ar lefel yr yswiriant sy'n ofynnol ar ôl derbyn prydles ffurfiol gan yr eglwys yng Nghymru.

4.8 Gofynion Staff

Unwaith y bydd y gwaith datblygu wedi'i gwblhau, rhagwelir y bydd yr holl rolau'n cael eu cyflawni i ddechrau gan wirfoddolwyr Menter Silian, gan ddefnyddio eu sgiliau amrywiol i oruchwylio'r gwaith o reoli'r safle, cydlynu digwyddiadau cymunedol, rheoli bwcio, cwblhau newidiadau a chadw presenoldeb cyfryngau cymdeithasol y prosiect yn gyfredol ac yn berthnasol. Bron ar unwaith, byddai angen gofalwr.

Wrth i'r gofynion llafur gynyddu, ac wrth i incwm gynyddu gall Menter Silian gyflogi tîm bach sy'n cynnwys gofalwr a chydlynnydd Bwcio i ymdrin â'r gwaith o redeg y cyfleusterau o ddydd i ddydd. Bydd hyn yn lleihau'r pwysau ar wirfoddolwyr ac yn dod â chyflogaeth i gefn gwlad Ceredigion. Rhagwelir y bydd angen gofalwr pan fydd y gweithgareddau siampio a'r prif ofod cymunedol ar agor ac yn cael eu defnyddio. Rhagwelir y bydd angen Cydlynnydd Bwcio yn y bedwaredd flwyddyn o fasnachu.

4.9 Gwirfoddoli a Bancio Amser

Ar hyn o bryd mae holl aelodau Menter Silian yn wirfoddolwyr, mae gan y grŵp ddiddordeb ac angerdd ar y cyd dros greu cyfleuster o fewn Silian i wella a chefnogi cymuned y pentref. Bydd gwirfoddolwyr newydd yn cael eu croesawu a'u hannog i ymuno i helpu i redeg y cyfleuster cymunedol. Mae aelodau o'r gymuned eisoes yn gwirfoddoli gyda'r grŵp garddio gyda channoedd o oriau eisoes wedi'u bancio.

Dull pwysig o godi arian a fydd yn cael ei ddefnyddio yw Bancio Amser. Mae gwerth ariannol i'r oriau a roddir gan wirfoddolwyr (pan gânt eu cofnod) – fel arfer rhwng £10 ac £20 yr awr yn dibynnu ar y rôl. Gan fod Menter Silian yn dibynnu'n llwyr ar wirfoddolwyr, mae potensial i Gronni gwerth bancio amser sylweddol dros amser. Gellir defnyddio'r gwerth hwn fel Arian Cyfatebol i ddangos cyfraniad mewn nwyddau Menter Silian i helpu i godi arian. Er enghraifft, os oes angen 50% o arian cyfatebol ar gais am grant am £30K, gellir defnyddio £15,000 mewn oriau gwirfoddolwyr cronodig a phroffedig yn lle cyllid corfforol.

4.10 Llywodraethu

Ymdrinnir â llywodraethu yn Rheolau'r Gymdeithas Budd Cymunedol a ddatblygwyd pan sefydlwyd y Fenter Silian. Dylai manylion o'r fath fel yr amser y gall swyddogion ei wasanaethu a pryd mae'r sefydliad yn "gworwm" (h.y. y niferoedd sydd eu hangen i wneud penderfyniadau allweddol) eisoes gael ei nodi o fewn y Cyfansoddiad. Wrth i'r sefydliad symud ymlaen â'r prosiect hwn, mae'n debygol y bydd angen cymorth Llywodraethu ychwanegol i recriwtio a datblygu aelodau ychwanegol o'r Bwrdd sydd â'r sgiliau angenrheidiol sy'n berthnasol i'r prosiect. Gellir ceisio cymorth wedi'i ariannu'n llawn ar gyfer gweithgareddau o'r fath i helpu i ddatblygu cymhwysedd Llywodraethu mewnol gan sefydliadau fel Canolfan Cydweithredol Cymru sy'n cael eu hariannu i ddarparu cymorth o'r fath i fentrau cymunedol a chymdeithasol gan Lywodraeth Cymru.

4.11 Polisiâu

Bydd Menter Silian yn elwa o gyfres o bolisiâu pwrpasol, a ddatblygwyd i adlewyrchu eu hymrwymiad i Gydraddoldeb ac Amrywiaeth, Datblygu Cynaliadwy, Gwirfoddoli a defnyddio TGCh. Mae'r rhain i'w gweld yn atodiadau'r ddogfen hon. Efallai y bydd

angen polisiâu ychwanegol wrth symud ymlaen a gall Canolfan Cydweithredol Cymru roi cymorth wedi'i ariannu i gynhyrchu'r rhain. Mae'r polisiâu hyn wedi'u cynnwys yn Atodiad 7.

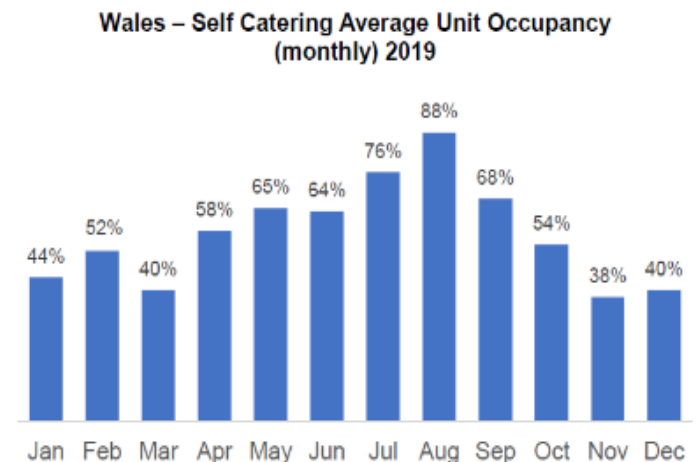
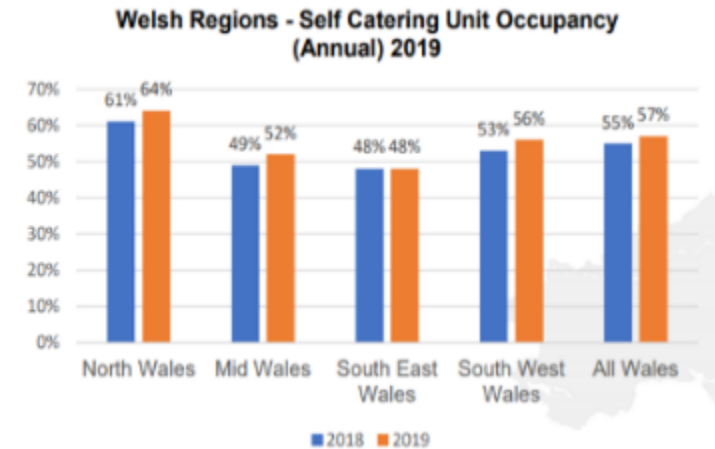
5.0 Y Farchnad

5.1 Trosolwg o'r Farchnad

Mae Cymru'n dod yn gyrchfan fwyfwy poblogaidd i dwristiaid yn y DU ac yn Ewrop. Gyda chyfuniad cyfoethog ac unigryw o ddiwylliant, tirwedd, treftadaeth ac atyniadau twristaidd o'r radd flaenaf, mae disgwyl i'w boblogrwydd gynyddu ymhellach. Yn y 12 mis a ddaeth i ben ym mis Mehefin 2019 (cyn y pandemig), amcangyfrifwyd bod 4.8 miliwn o deithiau dros nos i Gymru wedi'u gwneud gan gyfateb i gynydd o 6% ar y flwyddyn flaenorol - gan ragori ar y cyfartaledd cyfatebol o 2% ym Mhrydain Fawr, gydag ymwelwyr yn gwario tua £1.9 biliwn yn economi Cymru. Dangosodd adroddiadau diweddar, ar ôl y pandemig, fod gwariant twristiaeth yng Nghymru wedi cynyddu i bron £3 biliwn, yn ôl Croeso Cymru, gydag ardaloedd poblogaidd fel yr ymylon arfordirol, lle mae Silian, yn derbyn y rhan fwyaf o fasnach. Rhagwelir y bydd nifer yr ymwelwyr o'r fath yn lleihau ychydig wrth i effaith y pandemig leihau, ond disgwylir iddo adael gwaddol hirdymor i dwristiaeth, a fydd o fudd i'r llety siampio sy'n cael ei ddatblygu. Mae ymwelwyr yn awyddus i aros mewn lleoliadau hynod – mae pobl yn chwilio am brofiadau cofiadwy.

Arolwg defnydd llety Croeso Cymru Adroddiad blynyddol 2019

Yn 2019 roedd defnydd cyfartalog unedau hunanarlwyo blynyddol ledled Cymru yn 57%, cynnydd o 2% o'i gymharu ag adroddiad 2018. Cynyddodd cyfraddau defnydd unedau hunanarlwyo yn y Canolbarth o 3%, ychydig yn uwch na'r cynnydd cyfartalog ledled Cymru.

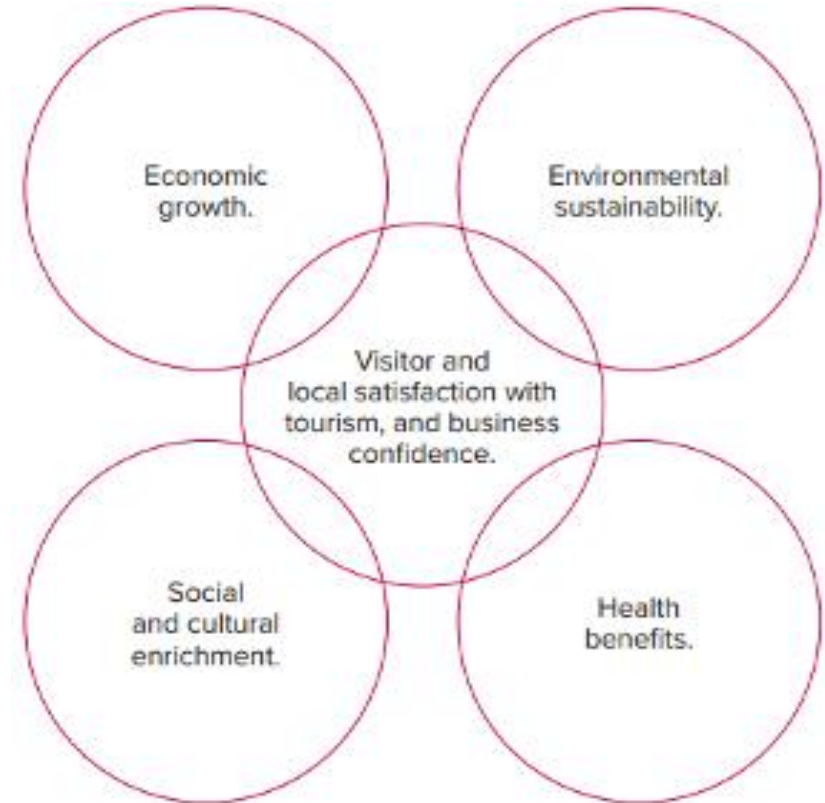
Cyflawnwyd cyfraddau defnydd brig ym mis Awst pan gyrhaeddwyd 88% o ddefnydd ledled Cymru, gyda'r gyfradd defnydd isaf o 38% ym mis Tachwedd. Fe wnaeth y galw am lety twristiaeth moethus am bris o £800 a throsodd yr wythnos barhau'n gryf yn ystod 2019, gan sicrhau defnydd o 56% drwy gydol 2019.

Mae COVID-19 yn debygol o barhau i effeithio ar y farchnad dwristiaeth ddomestig am y 3-5 mlynedd nesaf wrth i hyder defnyddwyr i deithio dramor gael ei ailadeiladu. Gyda disgwyl i'r galw am lety twristiaeth ddomestig o ansawdd uchel gynyddu'n sylweddol a pharhau'n uchel dros y cyfnod hwn. Mae'r tymor brig yn debygol o ymestyn wrth i ddefnyddwyr gymryd mwy o seibiannau byr domestig yn lle un gwyliau egsotig estynedig. Rhagwelir y bydd yr amcanestyniadau ariannol cysylltiedig yn dangos y bydd y cyfleuster siampio yn denu ymwelwyr drwy gydol y flwyddyn, gyda'r rhan fwyaf o ymwelwyr yn aros allan o gyfnodau gwyliau brig a chael seibiannau byr o 3 – 4 noson (dydd Gwener i ddydd Llun am/dydd Llun am i ddydd Gwener).

Croeso i Gymru: Blaenoriaethau ar gyfer yr economi ymwelwyr 2020-2025

Mae'r blaenoriaethau croeso i Gymru, a osodwyd gan Croeso Cymru, ar gyfer economi ymwelwyr 2020-2025 yn pennu'r cyfeiriad ar gyfer datblygu twristiaeth i Gymru dros y pum mlynedd nesaf, "*Ein huchelgais yw tyfu twristiaeth er lles Cymru. Mae hyn yn golygu twf economaidd sy'n sicrhau manteision i bobl a lleoedd, gan gynnwys cynaliadwyedd amgylcheddol, cyfoethogi cymdeithasol a diwylliannol, a manteision iechyd*".

Mae datblygu llety twristiaeth moethus o ansawdd uchel yn cefnogi'r weledigaeth hon ar gyfer twristiaeth yng Nghymru. Bydd y datblygiad yn mynd rhagddo mewn

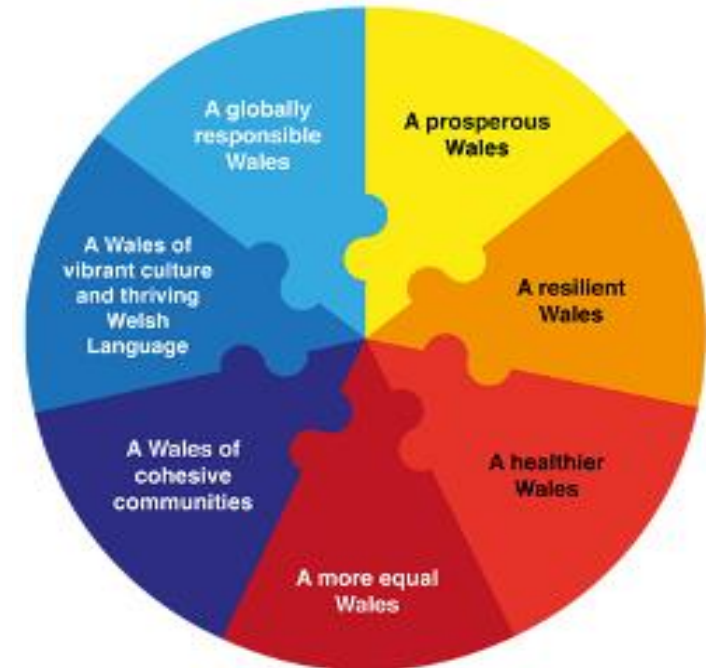
modd sydd amgylcheddol gyfrifol â phosibl, o gofio statws hanesyddol a Rhestredig yr eglwys a'r deunyddiau sydd eu hangen i'w hadnewyddu. Bydd y datblygiad yn ceisio "codi statws" Cymru a denu "ymwelwyr gwerth uchel o bob rhan o Brydain" drwy ddarparu llety o ansawdd eithriadol ac "eiconig annibynnol", mewn lleoliad digamsyniol Gymreig.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)

Mae'r Ddeddf yn canolbwyntio ar wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Mae Menter Silian yn naturiol yn cefnogi llawer o'r saith nod llesiant sy'n sail i'r Ddeddf hon, gan gynnwys cefnogi Cymru Ffyniannus, Cymru Gydnerth, Cymru o Gymunedau Cydlynus, Cymru o Ddiwylliant Bywiog a Iaith Gymraeg sy'n llewyrchus a Chymru sy'n Gyfrifol yn Fyd-eang. Bydd y busnes yn gwneud hyn drwy adfywio cymuned wledig Silian a allai leihau allfudo pobl ifanc o ardaloedd gwledig a hyrwyddo arfer gorau amgylcheddol, ymgysylltu â sefydliadau lleol, a hyrwyddo Cymru a'i Naws am Le.

Amcanion Croeso Cymru

Bydd Menter Silian yn creu Naws am Le ac yn cynnig croeso cynnes i Gymru (Croeso Cynnes Cymreig), yn unol ag amcanion Croeso Cymru, drwy gofleidio lleoliad a threftadaeth unigryw'r safle. Yn allanol, bydd yr adeilad yn aros yn ddiglyfnewid i raddau helaeth, gyda nodweddion gwreiddiol yn cael eu cynnal, gan sicrhau y bydd yn parhau i "ffitio i mewn" gyda'r ardal gyfagos, gan ddefnyddio masnachwyr lleol ar gyfer gwaith gosod a chyfalafu ar y dreftadaeth leol. Yn ogystal, bydd y busnes yn atgyfnerthu Brand Cymru:

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

- "Codi Statws Cymru". Wedi'i leoli yng nghefn gwlad Ceredigion, mae lleoliad yr adeilad yn cynnig cyfle i bobl ymgysylltu ag un o dirweddau hardd ac eiconig di-gyffwrdd Cymru. Drwy alluogi'r cyhoedd i ymestyn eu hamser i'w dreulio yn yr ardal hon, bydd y prosiect yn helpu i godi statws Cymru nid yn unig fel lle o harddwch naturiol ond hefyd fel man antur, gweithgarwch a hanes.
- Bydd y prosiect yn ceisio "Synnu ac Ysbrydoli", drwy dynnu sylw at yr hyn sydd gan Geredigion a Chymru i'w gynnig, gan gynnwys tirweddau syfrdanol, lleoliadau o safon, busnesau lleol, darparwyr gweithgareddau a mwy.
- Bydd y prosiect yn anelu at "Newid Canfyddiadau" drwy ddarparu ffordd ddiddorol newydd o brofi harddwch naturiol Cymru mewn ffordd fodern, "a ragwelir gan ddefnyddwyr" (sy'n bodloni disgwyliadau ymwelwyr)
- Bydd y datblygiad yn "Ddigamsyniol Gymreig", ar safle sy'n dyddio'n ôl i ddechreuadau Cristnogaeth yng Nghymru, wedi'i leoli o fewn enghraifft wych o adeilad eglwys plwyf gwledig rystig. Bydd yn cynnwys dodrefn a dyluniadau Cymreig o ansawdd uchel drwyddi draw, gan arddangos y gorau o'r hyn sydd gan Gymru i'w gynnig drwy frand cyfoes a chroesawgar sy'n denu cwsmeriaid sicr.
- Wrth i niferoedd cynulleidfaoedd leihau'n genedlaethol, gellir defnyddio Hen Eglwys Silian fel enghraifft o arfer gorau ar gyfer defnydd amgen, ac mae gan yr Eglwys yng Nghymru ddiddordeb eisoes mewn arddangos y prosiect fel model ar gyfer eglwysi mewn sefyllfaoedd tebyg.

Cyfleusterau Cymunedol

Amcangyfrifir bod tua 10,000 o neuaddau pentref a chyfleusterau cymunedol ledled Cymru a Lloegr. Mae pob un yn darparu lleoedd i gyfarfod, cymdeithasu a chymryd rhan yn y gymuned leol. Mae rhyngweithio cymdeithasol oedd yn arfer digwydd yn nhafarn y pentref, yn y swyddfa bost neu'r siop leol bellach yn digwydd yn neuadd y pentref neu'r ganolfan gymunedol gan fod y pentref eisoes wedi colli ei amwynderau eraill.

Yn 2004 nododd y Comisiwn Elusennau fod nifer o neuaddau pentref a chyfleusterau cymunedol yn ei chael hi'n anodd goroesi, oherwydd y gostyngiad yn y galw yn y gwasanaethau traddodiadol a gynigir, poblogaeth wledig sy'n heneiddio a "mewnfudwyr" sy'n ymddeol a diffyg diddordeb ymhlith trigolion newydd sy'n cymudo'n rheolaidd o'r pentref i drefi neu ddinasoedd cyfagos. Yn ogystal, roedd y costau cynnal a chadw uchel sy'n gysylltiedig â chynnal a chadw cyfleusterau hanesyddol yn aml yn fwy na'u hincwm. Mae elusennau yn aml yn ei chael hi'n anodd ariannu'r gwaith o foderneiddio'r cyfleusterau er mwyn cydymffurfio â newidiadau mewn rheoliadau.

Nododd y Comisiwn Elusennau chwe nodwedd allweddol a oedd yn amlwg yn y neuaddau pentref neu'r cyfleusterau cymunedol mwyaf llwyddiannus:

- Dogfen lywodraethol glir ymarferol
- Ymddiriedolwr neu gyrff rheoli amrywiol
- Adeilad amlwrpas sy'n bodloni gofynion deddfwriaethol
- Dulliau cyfathrebu effeithiol i ymgysylltu â rhanddeiliaid
- Cyfundrefn ariannu sy'n gynaliadwy ac yn amrywiol
- Cynllun strategol, sy'n ystyried effaith unrhyw newidiadau arfaethedig.

Mae Menter Silian yn ymgorffori'r holl briodoleddau hyn yn ei datblygiad o Hen Eglwys Silian.

5.2 Proffil Cwsmeriaid

Mae'r prosiect wedi'i gwblhau yn debygol o apelio at ddau grŵp gwahanol o ddefnyddwyr, yn seiliedig ar yr elfen o'r adeilad mae'n nhw ei bwcio.

Bydd yr ardaloedd cymunedol yn denu cwsmeriaeth gan grwpiau cymunedol lleol, busnesau neu deuluoedd sy'n awyddus i gynnal cyfarfodydd, casgliadau neu ddigwyddiadau ym mhentref Silian. Mae'r defnyddwyr hyn yn debygol o fod â chysylltiadau cryf â'r ardal a theithio llai na 5 milltir i'r lleoliad.

Y proffil cwsmer yn llety twristiaeth Hen Eglwys Silian, yn bennaf fydd cyplau Gwerth Net Uchel (HNW), sy'n chwilio am le unigryw i aros yng nghanol cefn gwlad wedi'u gwahanu oddi wrth eraill. Naill ai ar gyfer gwyliau penwythnos neu seibiannau ychwanegol byr drwy gydol y flwyddyn. Yn aml, disgrifir cwsmeriaid o'r fath fel rhai gyda "llawer o arian ond dim llawer o amser" ac maen nhw'n gwerthfawrogi ansawdd a'r cyfle i gael gwyliau mewn lleoliadau arloesol, unigryw. Mae cwsmeriaid o'r fath yn llawer llai o fforwyr tymhorol na theuluoedd ac maen nhw'n tueddu i boeni llai am y tywydd na'r rhai â phlant ifanc. Mae'r amcanestyniadau ariannol cysylltiedig yn dangos lefel realistig o gyfraddau defnydd gan y gynulleidfa hon a fydd yn darparu'r rhan fwyaf o'r incwm sydd ei angen i gynnal yr adeilad yn y dyfodol.

Mae'r rhan fwyaf o westeion yn debygol o fod o'r tu allan i Gymru ac yn teithio o'r prif gytreffi o fewn taith tair awr. Mae'r llety yn debygol iawn o ddenu cwsmeriaid sydd â diddordeb brwd mewn hanes a safleoedd crefyddol gan gynnwys llwybrau pererindod lleol.

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

5.3 Dadansoddiad Cystadleuwyr

Mae'r matrices isod yn asesu amrywiaeth o lety twristiaeth hunanarlwyo o fewn eglwysi wedi'u haddasu, o safon debyg i'r llety arfaethedig. Defnyddiwyd y dadansoddiad hwn i helpu i bennu polisi priso, i bennu'r math o osodiadau a ffitiadau sydd eu hangen ac i roi hyder i Fenter Silian fod ymgorffori siampio yn ailddatblygiad yr adeilad yn beth ymarferol i'w wneud.

Cystadleuwr	Manylion	Prisiad
<p data-bbox="232 545 551 576">Eglwys Sant Curig, Eryri.</p> <p data-bbox="232 1281 734 1305">https://www.stcurigschurch.com/accommodation/</p>	<p data-bbox="810 545 1489 695">Mae gan yr eiddo dwba poeth* yn yr ardd gyda golygfeydd o Bedol yr Wyddfa. Mae ganddo wifren sip, bwrdd pŵl, piano cyngerdd, gitâr, tenis bwrdd, blwch gwisgo i fyny a gemau bwrdd amrywiol.</p> <p data-bbox="810 699 1489 810">Mae'r gegin sydd â chyfarpar da ar y lefel mesanîn sy'n rhoi golwg oddi uchod o nenfwd mosaig disglair yr eglwys.</p> <p data-bbox="810 813 1489 925">Mae ystafell sychu gyda pheiriant golchi a digon o le i storio esgidiau. Mae gan yr eiddo stabl y gellir ei ddefnyddio i storio beiciau neu gaiacau.</p> <p data-bbox="810 928 1489 1008">Yn cysgu 12, mae ar gael i'w rentu fesul ystafell neu fel eiddo cyfan.</p>	<p data-bbox="1516 545 1832 571">Hunanarlwyo Tymor Tawel</p> <p data-bbox="1516 574 1868 600">Penwythnos 2 noson £2090</p> <p data-bbox="1516 612 1868 638">Penwythnos 3 noson £2490</p> <p data-bbox="1516 651 1702 676">4 noson £2890</p> <p data-bbox="1516 689 1702 715">5 noson £3290</p> <p data-bbox="1516 727 1702 753">6 noson £3690</p> <p data-bbox="1516 766 1702 791">7 noson £4090</p> <p data-bbox="1516 804 1966 829">Canol yr wythnos fesul noson £750</p> <p data-bbox="1516 842 1839 868">Hunanarlwyo Tymor Prysur</p> <p data-bbox="1516 871 1951 896">Mawrth i Hydref a gwyliau'r Nadolig:</p> <p data-bbox="1516 900 1839 925">Penwythnos 2 noson £2190</p> <p data-bbox="1516 938 1839 963">Penwythnos 3 noson £2590</p> <p data-bbox="1516 976 1688 1002">4 noson £2990</p> <p data-bbox="1516 1015 1688 1040">5 noson £3390</p> <p data-bbox="1516 1053 1688 1078">6 noson £3790</p> <p data-bbox="1516 1091 1688 1117">7 noson £4190</p> <p data-bbox="1516 1120 1917 1145">Canol yr wythnos fesul noson £890</p>

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

High Haven, Little Haven, Sir Benfro.

<https://www.holidaylettings.co.uk/rentals/little-haven/6912511>

Dyma drawsnewidiad syfrdanol o adeilad mil o flynyddoedd oed gan berchnogion sy'n benseiri. Maen nhw wedi cadw cymeriad y trysor canoloesol hwn yn ofalus tra'n creu cartref cyfoes hael gyda'r holl gysuron a chyfleusterau ar gyfer byw yn y dydd modern.

O dan yr hen do Fictoraidd hardd mae ardal fyw fawr a chyfforddus o uchder dwbl sy'n canolbwyntio ar y llosgydd pren Stuv cain gyda'r nos, a golygfeydd cefn gwlad drwy ffenestri'r 15fed Ganrif yn ystod y dydd... Y tu hwnt i'r Ffont Rhufeinig mae llinellau glân ardal fwyta hael gyda chegin fodern yn edrych drosti wedi'i chynllunio'n benodol i gynnwys yr hen allor derw... Ac yn edrych dros y prif fannau difyrru mae oriel mesanîn gyda dwy weithfan yn arwain at ddwy ystafell wely fach yn y bargod gyda golygfeydd gwych dros Fryniau'r Preseli

Mae ffi bwcio o £105 a ffioedd perchennog o £50 yn berthnasol pan fyddwch yn bwcio.

Prysur – £96/ Noson

Canolig - £96/nos

Tawel – £96/Nos

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

Capel Pennant, Llangollen.

<https://www.holidaylettings.co.uk/rentals/llangollen/597344>

Mae Capel Pennant yn hen gapel ystâd ar ystâd Castell y Waun, dim ond milltir o gastell yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol, ar dir maenordy ucheldirol hanesyddol o'r ail ganrif ar bymtheg, Plas Pennant. Pellter byr yn unig o Langollen, y Waun a thref farchnad Croesoswallt. Mae'r capel wedi'i adfer yn ofalus gan Arolygydd Adeiladau Hanesyddol Cadw ac wedi'i ffitio â hen ddodrefn a phaentiadau hardd. Mae'r llety gyda gwres canolog yn cynnwys ystafell eistedd fawr sy'n agored i goed y to, stôf llosgi coed, cegin osod, ystafell wely gyda gwely haearn hynafol, ac ystafell gawod. Mae teras preifat gyda bwrdd a chadeiriau a gardd y capel gyda golygfeydd pellgyrhaeddol.

Yn amodol ar ffi bwcio o £65.

£65/Noson Drwy gydol y flwyddyn

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

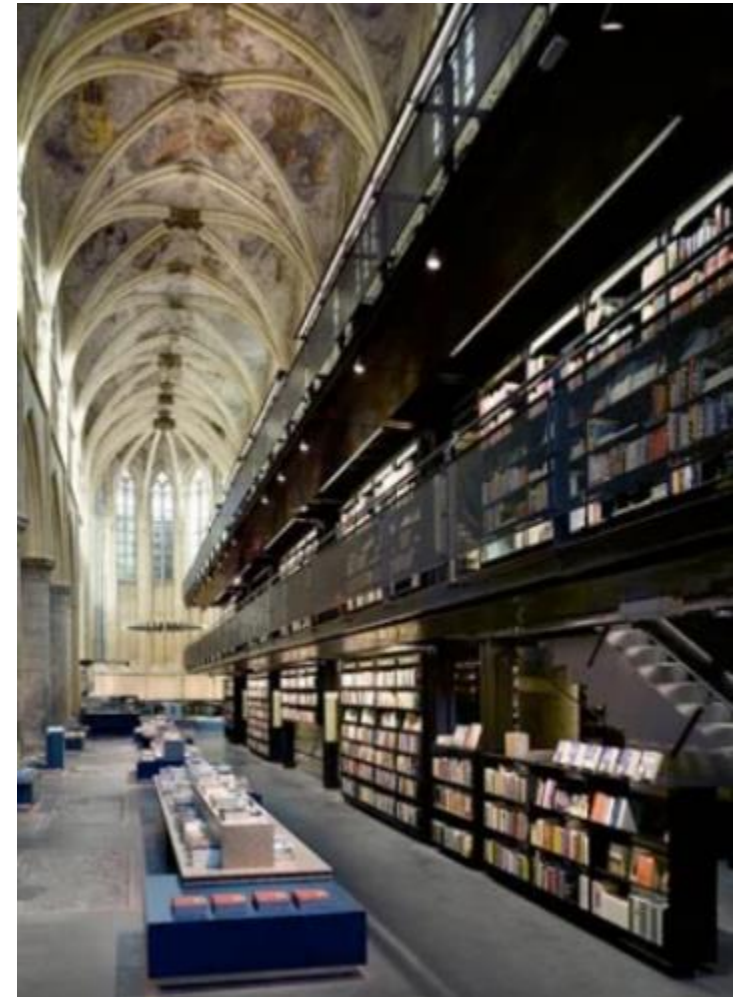
Bydd yr ardal amlddefnydd arfaethedig ar y llawr gwaelod yn dod yn ased cymunedol gwych ac yn cyfoethogi bywyd pentref yn sylweddol, yn enwedig i'r rheini nad oes ganddynt eu cludiant eu hunain. Mae cyfleusterau tebyg yng Ngorllewin Cymru i'w gweld isod sy'n rhoi syniad o brisiau a chyfleusterau:

<p><u>Neuadd Bentref Tregroes a'r Cylch</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Capasiti Eistedd - 60 o bobl • Capasiti Eistedd yr Ystafell Gyfarfod - 35 o bobl • Ystafelloedd Eraill - Un, ond yn cael ei defnyddio ar hyn o bryd ar gyfer storio • Capasiti'r Maes Parcio - 20 lle • Parcio a Mynediad i'r Anabl - Oes • Offer Goleuo - Oes • Cyfleustodau Cegin - Dŵr poeth ac oer, Wrn te, Popty, Llestri • Costau Llogi - £25 y sesiwn 	<p><u>Neuadd Bentref Talsarn</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Capasiti Eistedd - 64 o bobl • Cegin • Parcio a Mynediad i'r Anabl • Signal Ffôn Symudol ar gael - Orange/EE • Trwydded Alcohol • Costau Llogi - £20 am 3 awr. £10 ar gyfer Cegin. Llai ar gyfer Grwpiau Bach 	<p><u>Neuadd Goffa Sarnau</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Y Brif Neuadd - yn cynnwys piano £5 yr awr • Ystafell Bwyllgor £3.50 yr awr • Capasiti Eistedd - 120 o bobl • Capasiti Eistedd yr Ystafell Gyfarfod - 40 o bobl • Capasiti'r Maes Parcio - 15 lle • Parcio a Mynediad i'r Anabl • Llwyfan parhaol gydag esgyll llwyfan • Offer ar gael - Sgrîn Taflunydd • Trwydded Safle • Cyfleustodau Cegin - Dŵr poeth ac oer, Wrn te, Popty, Cylyll a Ffyr, Llestri
<p><u>Pontgarreg Neuadd Goffa/Memorial Hall</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Capasiti Eistedd - 160 o bobl • Ystafell Gyfarfod, Capasiti Eistedd - 30 o bobl • Maes Parcio - 22 lle • Parcio a Mynediad i'r Anabl • Llwyfan Parhaol gydag Esgyll Llwyfan • Ystafelloedd Newid • Cyfleustodau Cegin - Dŵr Poeth ac Oer, Wrn Te, Popty, Microdon, Oergell, Cylyll a Ffyr, Llestri • Costau Llogi - Mae sefydliadau'n talu'n flynyddol: - ffi cofrestru £40 + £10 y sesiwn Llogi preifat: £15 yr awr 	<p><u>Neuadd Bentref Pentre Cwrt</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Capasiti Eistedd - 100 o bobl • Maes Parcio - 20 lle • Mynediad i'r Anabl • Offer Goleuo a Sain • Signal Ffôn Symudol ar gael • Ardal Bar • Trwydded Safle • Dolen Glyw • Tystysgrif Tân Dilys • Cyfleustodau Cegin - Dŵr Poeth ac Oer, Wrn Te, Microdon, Oergell, Cylyll a Ffyr, Llestri • Costau Llogi - £5 y sesiwn 	<p><u>Neuadd Bentref Mydroilyn</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Capasiti Eistedd - 120 o bobl • Storfa • Maes Parcio - 60 lle • Parcio a Mynediad i'r Anabl • Math o Lwyfan - Llwyfan Cludadwy • Offer Arall - Sgrîn Taflunydd, Taflunydd Digidol, Band Eang, Gliniaduron, Siart Troi, Offer Bowlio, Offer Tennis Bwrdd • Trwydded Safle • Cyfleustodau Cegin - Wrn Te, Popty, Microdon, Oergell, Cylyll a Ffyr, Llestri • Costau Llogi - £6 y sesiwn

5.4 Mantais Gystadleuol

Bydd Hen Eglwys Silian yn ennill mantais gystadleuol i gynhyrchu digon o incwm i greu a chynnal lleoliad cynaliadwy a gwydn drwy gyfuniad o'r ffactorau canlynol:

- Ennill gradd Croeso Cymru 5 seren ar gyfer llety amgen
- Rhoi sylw i fanylion o'r ymholiad bwcio cychwynnol hyd nes i'r ymwelwyr adael er mwyn helpu i annog cwsmeriaeth fynych ac annog cwsmeriaid i argymell
- Darparu safonau gwych o ofal cwsmeriaid gwirfoddol a cheisio diwallu anghenion unigol pawb sy'n bwcio a defnyddwyr cymunedol
- Ffurfweddu'r adeilad i allu ei ddefnyddio i sawl diben a galluogi ei ddefnyddio ar yr un pryd
- Datblygu adeilad cymeriadol at ddefnydd cyfoes modern, gydag offer da iawn ac sy'n cydymffurfio'n llawn â deddfwriaeth Cydraddoldeb ac Amrywiaeth
- Cynnig amrywiaeth o ddigwyddiadau cymunedol i ddenu defnydd cymunedol mewn lle amlbwrpas
- Bod yr unig leoliad cymunedol ym mhentref Silian
- Datblygu brand cryf a deniadol ac ymgyrch farchnata sy'n cynhyrchu digon o ymholiadau gan y gynulleidfa darged
- Creu strwythur prisio sy'n deg ac sy'n adlewyrchu ansawdd yr hyn a gynigir sy'n cyrraedd lefelau defnydd da
- Darparu safleoedd o ansawdd rhagorol sy'n gwbl unigryw a chymeriadol.
- Defnyddio'r lleoliad presennol yng nghanolbarth Cymru a'r cyrion arfordirol i'w fantais o safbwynt marchnata a chyrchfan
- Monitro tueddiadau cymunedol a lletygarwch yn gyson mewn mannau eraill ac addasu'r adeilad i wella profiad y cwsmer

6.0 Marchnata

6.1 Brandio

Brand ffisegol – nid yw brand ffisegol prosiect Hen Eglwys Silian wedi'i ddatblygu eto ond mae Menter Silian yn bwriadu creu logo a phalet brand sy'n amlygu gwerthoedd brand y gymdeithas yn glir. Bydd delweddau, ffontiau, lliwiau, arddulliau ac ati a ddewiswyd yn arbennig yn cael eu hymgorffori i grynhoi'r hyn mae'r adeilad newydd yn ei gynrychioli. Bydd y brand yn cael ei amlygu mewn logo a fydd wedi'i leoli'n gyson ar bob deunydd ysgrifennu busnes, llenyddiaeth farchnata, presenoldeb ar y we ac arwyddion. Bydd hyn hefyd yn ymestyn i arwyddion ffisegol ar y safle.

Gwerthoedd Brand/Brand Emosiynol – Bydd Hen Eglwys Silian yn ceisio ennyn yr emosiwn neu'r gwerthoedd brand canlynol ymhlith ei gwsmeriaid a'i ddefnyddwyr:

- Gofod diogel, glân, iach ar ôl Covid
- Cynhwysol - cynnig croeso cynnes i bawb
- Darparu ansawdd drwyddo draw gyda dyluniad gwych
- Lle i ehangu sgiliau ac adeiladu perthnasoedd newydd
- Byw a hyrwyddo treftadaeth Cymru
- Cwsmeriaid a defnyddwyr yn cael eu trin fel unigolion gyda'u hanghenion penodol eu hunain
- Lle y byddech chi am ddychwelyd iddo a'i argymhell i eraill
- Gwasanaeth cyfeillgar a phersonol yn hyrwyddo Croeso Cynnes Cymraeg.
- Darparu gwasanaeth dwyieithog, gan hyrwyddo'r Gymraeg

6.2 Priso

Bydd Menter Silian yn datblygu eu prisiau yn seiliedig ar y ffactorau canlynol:

Llety twristiaeth

Safon graddio a maint y llety a'r cyfleusterau a gynigir.

Bydd prisiau'n cael eu haddasu i adlewyrchu natur dymhorol a hyd yr arhosiad (h.y., priso tymor prysur, tymor canolig a thymor tawel)

Cyfleusterau cymunedol

Bydd hyd a rheswm dros logi, h.y. defnydd preifat neu fusnes untro yn golygu rhent uwch na digwyddiad cymunedol neu grŵp cymunedol rheolaidd.

Mae priso'n cael ei bennu er mwyn sicrhau y gall y busnes weithredu'n broffidiol ac yn gynaliadwy.

Dangosir prisiau llety a gwasanaethau unigol yn y rhagolygonariannol amgaeedig

.

6.3 Dulliau Marchnata

Gwefan

Bydd Menter Silian yn datblygu gwefan gan ddefnyddio arbenigedd lleol cyflogedig neu wirfoddol sy'n hawdd ac yn rhesymegol i'w ddefnyddio. Gall sefydliadau fel Canolfan Cydweithredol Cymru a Band Eang Cyflym Iawn Cymru ddarparu cymorth arbenigol hefyd. Bydd y cymorth a ddarperir yn gyfoethog o ran graffig gan ddefnyddio ffotograffiaeth wych a bydd wedi'i optimeiddio'n dda, gan ddefnyddio termau chwilio allweddol, fel y gellir dod o hyd iddo'n hawdd drwy'r prif beiriannau chwilio (h.y., Optimeiddio Peiriannau Chwilio (SEO)). Bydd y wefan hefyd yn cael ei hintegreiddio â'r cyfryngau cymdeithasol i helpu i gynyddu'r presenoldeb ar-lein gan sicrhau y gellir dod o hyd i'r llety yn hawdd. Bydd rhaglen o ddigwyddiadau cymunedol rheolaidd yn cael ei chyhoeddi ar y wefan a thros amser gellir cynnwys offeryn bwcio ar y wefan, yn amodol ar y galw a'r angen.

Cyfryngau au Cymde

Mae gan Fenter Silian dudalen Facebook a chyfrif Twitter yn barod. Bydd strategaeth cyfryngau cymdeithasol integredig yn cael ei datblygu i helpu i godi ymwybyddiaeth o'r farchnad ac i gyrraedd cynulleidfaoedd lleol a phell newydd. Bydd gan lety twristiaeth Hen Eglwys Silian dudalennau Facebook ac Instagram pwrpasol. Bydd Menter Silian yn sicrhau bod cynnwys cyson o ansawdd uchel yn cael ei bostio'n rheolaidd. Bydd manylion am ddigwyddiadau a gweithgareddau cymdeithasol sydd ar y gweill yn Hen Eglwys Silian hefyd ar

Cysylltiadau Ar-lein

gael drwy gyfrifon cyfryngau cymdeithasol ar wahân. Bydd gweithgarwch ar bob platfform cyfryngau cymdeithasol yn helpu i gynhyrchu dilyniant ac ymholiadau. Anogir gwsteion a defnyddwyr cyfleusterau cymunedol i ddefnyddio eu cysylltiadau cyfryngau cymdeithasol i greu effaith farchnata feirol, gan hyrwyddo'r llety a'r cyfleusterau i'w cysylltiadau eu hunain.

Gan fod y busnes yn y pen draw yn bwriadu rheoli'r bwcio a'r marchnata yn fewnol, gall llety twristiaeth Hen Eglwys Silian danysgrifio i gyfeiriaduron ar-lein fel The Wanderlist, Croeso Cymru ac ati, a fydd yn helpu i wneud y mwyaf o effaith ar-lein y llety siampio. I ddechrau, bydd y busnes yn defnyddio asiant bwcio allanol wrth iddo gael ei sefydlu, gan fod comisiwn sefydlog o'r fath wedi'i gynnwys yn y cynllun ariannol ar gyfer pobl sy'n bwcio yn deillio o asiant twristiaeth penodedig.

Gair Llafar

Anogir cwsmeriaid/defnyddwyr i'w argymell i ffrindiau, teulu neu gydweithwyr. Bydd y busnes yn sefydlu perthynas waith gyda nifer o weithgareddau, darparwyr bwyd a diod a darparwyr twristiaeth a chymunedol eraill yn lleol i greu gweithgareddau trawsgyfeirio a gwella profiad yr ymwelydd drwy argymell rhywbeth a brofwyd. Anogir ymwelwyr i gael amser gwych. Bydd gwybodaeth yn y pecyn croeso a llyfr sylwadau ymwelwyr yn gofyn am adborth gonest a allai fod yn dysteb a/neu'n bostiad ar gyfryngau fel Trip Advisor. Y gobaith yw y bydd y mwyafrif uchel o ymwelwyr yn hapus i gymeradwyo ac argymell y cyfleusterau.

Y wasg

Mae Menter Silian eisoes wedi creu perthynas gadarnhaol gyda'r wasg leol. Wrth i'r datblygiad fynd yn ei flaen a chyrraedd cerrig milltir allweddol, y gobaith yw y bydd hyn yn ennill mwy o sylw yn y wasg a'r cyfryngau. Pan fydd Hen Eglwys Silian yn agos at lansio, bydd yn cysylltu â phapurau newydd lleol ac ar-lein a chylchgronau cyswllt gan y gallai fod siawns o gael sylw golygyddol am ddim, yn enwedig oherwydd natur unigryw'r datblygiad cyffredinol. Mae'n stori sy'n haeddu sylw.

Arwyddion

Bydd arwyddion priodol yn cael eu gosod gerllaw i helpu gyda chyfarwyddiadau i'r safle. Yn ogystal, bydd y Pecyn Croeso a ddarperir yn y llety siampio yn hysbysu ac yn cyfeirio gwsteion at fannau lleol o ddiddordeb. Er enghraifft, mae mapiau OS bellach ar gael yn ddigidol yn eang (e.e. lawrlwythwch ap a map cerdded Cyngor Sir Ceredigion - mae pobl yn defnyddio eu ffonau i ddangos llwybrau y dyddiau hyn) a bydd copïau papur ar gael i annog gwsteion i archwilio'r ardal leol.

7.0 Cyllid

7.1 Amcanestyniadau Ariannol Trosolwg

	Trosiant	Elw Cyn
Blwyddyn	Rhagamcanol	Treth
Blwyddyn 1	£25,903	£7,136
Blwyddyn 2	£30,000	£9,413
Blwyddyn 3	£33,342	£12,693
Blwyddyn 4	£35,870	£10,580
Blwyddyn 5	£38,063	£13,356

Mae'r ffigurau uchod yn dangos y trosiant a'r elw a ragwelir y gellir eu cynhyrchu ym mlynnyddoedd un i bump unwaith y bydd y datblygiad wedi'i gwblhau ac yn masnachu'n llawn. Mae proffidioldeb cynyddol y prosiect bob blwyddyn yn adlewyrchu'r dybiaeth y bydd nifer cynyddol o ddigwyddiadau a defnyddwyr wrth i'r neuadd ddod yn gyfleuster craidd i bobl Silian.

Mae'r ffigurau uchod yn rhagdybio bod 100% o gyllid datblygu a "dodrefnu" yn cael ei ennill fel nad oes dyled i'r eglwys pan fydd yn ailagor. Rhagwelir dau senario ariannol arall sy'n nodi (1) lle mae'n rhaid talu 10% o gostau'r prosiect drwy ddyled a chyllid benthyciad ad-daladwy a (2) rhaid talu 25% o gostau'r prosiect hefyd drwy ddyled a chyllid benthyciad ad-daladwy.

7.2 Dadansoddiad Sensitifrwydd

	Blwyddyn 1	Blwyddyn 2	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5
Incwm	£25,903	£30,000	£33,342	£35,870	£38,063
Costau amrywiol	£5,164	£5,593	£5,426	£4,683	£3,862
Elw Gros Costau	£20,740	£24,407	£27,916	£31,187	£34,201
Sefydlog	£13,603	£14,994	£15,223	£20,607	£20,845
Elw Net	£7,136	£9,413	£12,693	£10,580	£13,356
Incwm adennill	£16,990	£18,430	£18,182	£23,701	£23,199

Mae'r tabl uchod yn manylu ar y pwynt adennill costau ar gyfer pob blwyddyn unwaith y bydd y prosiect wedi'i gwblhau. Dylid nodi mai 65.6% yw'r ganran addalu ym mlwyddyn un, mae hyn yn gostwng i 60.9% erbyn blwyddyn pump.

7.3 Asedau Presennol

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw asedau presennol. Fodd bynnag, ar ôl ei gwblhau a phan fydd yr Eglwys yng Nghymru wedi rhoi prydles hirdymor i Fenter Silian, 50 mlynedd a mwy yn ddelfrydol, yna gellir prasio'r adeilad fel ased wedi'i ailddatblygu. Bydd y prisiad hwn yn hollbwysig o ran helpu i sicrhau unrhyw gyllid dyled sydd ei angen os oes diffyg arian grant.

7.4 Gofynion Ariannu

Gan fod angen gwaith datblygu sylweddol i gwblhau'r gwaith angenrheidiol, ceisir cyllid o tua £860,000 i ddatblygu'r prosiect.

7.5 Tirlun Ariannu

Amlinellir y gwaith o archwilio'r tirlun grant presennol isod. Er eglurder, mae'r grantiau a amlinellir yn grantiau ar hyn o bryd, mae'r tirlun ariannu yn newid yn gyson wrth i grantiau agor neu gau, a/neu gael eu disodli gan fersiynau newydd neu grantiau gwahanol. Mae'n bwysig nodi, gyda diwedd Cronfeydd Strwythurol yr UE, fod y tirlun ariannu tymor canolig i hirdymor ar gyfer prosiectau cyfalaf yng Nghymru yn debygol o waethygu yn hytrach na gwella. Pwynt pwysig arall i'w nodi yw mai profiad Landsker yw pan ddaeth dau gylch cyntaf Cyllid Strwythurol yr UE i ben (h.y. Amcan Un a Chydgwyfeirio) byddai arian "annisgwyl" yn codi o "botiau arian nas gwariwyd" a gafodd eu hailddyrannu i brosiectau "parod". Nid oes sicrwydd y gallai hyn ddigwydd pan ddaw'r cyllid Ôl-Gydgwyfeirio i ben, ond mae'n bwyt gwerth ei ystyried; os oes cynllun prosiect wedi'i ariannu'n llawn wedi'i ddatblygu a bod caniatâd statudol ar waith, yna gallai Hen Eglwys Silian fod yn dderbynnydd posibl o gyllid o'r fath.

7.6 Ffynonellau Posibl o Gyllid Grant

Ar adeg yr ymchwil, roedd y grantiau canlynol ar gael i'w hystyried/ymchwil bellach yn nodi y gallai'r prosiect datblygu a gynigir ar gyfer Hen Eglwys Silian fod yn gymwys i gael cymorth. Mae'r rhestr isod yn canolbwyntio ar grantiau mawr sy'n fwy na £25,000. Darperir nodiadau byr am y grant hefyd. Mae rhai grantiau wedi cau ar gyfer y cylch hwn, ond maen nhw'n werth eu hystyried pan fyddant yn

agor eto, a bydd y rhan fwyaf ohonynt yn agor eto ond nid wyddem pryd y byddai'r ffenestri yn "agor" ar adeg ysgrifennu'r adroddiad.

Pawb a'i Le – Grantiau Mawr

Pawb a'i Le: Mae grantiau mawr yn cynnig cyllid o £100,001 i £500,000 ar gyfer prosiectau lle mae pobl a chymunedau'n cydweithio ac yn defnyddio eu cryfderau i gael effaith gadarnhaol ar y pethau sydd fwyaf pwysig iddyn nhw.

Ceisiadau am ddyfarniadau rhwng £10,001 a £500,000 ar gyfer prosiectau sy'n rhedeg am flwyddyn i bum mlynedd. Gall Pawb a'i Le ariannu rhywfaint neu'r cyfan o'ch costau gan gynnwys cyflogau staff, hyfforddiant, treuliau gwirfoddolwyr, costau rheoli, offer, costau safleoedd, monitro a gwerthuso, a gorbenion.

Ymddiriedolaeth Elusennol NFU Mutual

Sefydlwyd Ymddiriedolaeth Elusennol NFU Mutual ym 1998, i hyrwyddo a chefnogi elusennau yn y Deyrnas Unedig sy'n gweithio ym maes amaethyddiaeth, datblygu gwledig ac yswiriant. Mae'r Ymddiriedolaeth yn canolbwyntio ar ddarparu cyllid i fentrau mwy, a fyddai'n cael effaith sylweddol ar y gymuned wledig. Mae gan yr Ymddiriedolwyr ddiddordeb arbennig mewn mentrau ym meysydd addysg pobl ifanc mewn ardaloedd gwledig a lliniaru tloedi mewn ardaloedd gwledig. Gellir gwneud cais am roddion rhwng £1,000 a £50,000.

Mae'r Ymddiriedolwyr yn cyfarfod ddwywaith y flwyddyn i ystyried ceisiadau a dderbynnir. Cynhelir y cyfarfodydd hyn ym mis Mehefin a mis Tachwedd ar hyn o bryd. Gellir gwneud ceisiadau tan y mis cyn y cyfarfod.

NFU Mutual
Charitable Trust

Grantiau'r Loteri ar gyfer Treftadaeth

Gan ddefnyddio arian a godwyd gan y Loteri Genedlaethol, mae Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol yn ysbrydoli, yn arwain ac yn darparu adnoddau ar gyfer treftadaeth y DU i greu newid cadarnhaol a pharhaol i bobl a chymunedau, nawr ac ar gyfer y dyfodol. Mae'n ariannu prosiectau sy'n cysylltu pobl a chymunedau â threftadaeth genedlaethol, ranbarthol a lleol y DU. Gall treftadaeth olygu gwahanol bethau i wahanol bobl. Gall fod yn unrhyw beth o'r gorffennol yr ydych chi'n ei werthfawrogi ac am ei drosglwyddo i genedlaethau'r dyfodol.

Croesewir ceisiadau o £3,000 - £5 Miliwn gyda gofyniad arian cyfatebol o rhwng 0 a 10% yn dibynnu ar raddfa'r prosiect y gwnaed cais amdano.

Mae cronfeydd priodol eraill gan y Loteri Genedlaethol yn cynnwys:

- Pawb a'i Le – £10,001 i £100,000, yn addas ar gyfer mudiadau gwirfoddol neu gymunedol. Mae'r dyddiad cau ar gyfer gwneud cais yn barhaus.
<https://www.tnlcommunityfund.org.uk/funding/programmes/people-and-places-medium-grants#section-4>
- Arian i Bawb y Loteri Genedlaethol - £300 - £10,000, yn addas ar gyfer mudiadau gwirfoddol neu gymunedol. Mae'r dyddiad cau ar gyfer gwneud cais yn barhaus.
<https://www.tnlcommunityfund.org.uk/funding/programmes/national-lottery-awards-for-all-wales>
- Cronfa Gweithredu Hinsawdd y Loteri Genedlaethol – Ar gau ar hyn o bryd ond mae ffenestri ceisiadau pellach yn debygol o agor.
<https://www.tnlcommunityfund.org.uk/funding/programmes/climate-action-fund-round-2>

Sefydliad Hodge

Mae'r Sefydliad yn cefnogi elusennau sy'n gweithio gyda phobl a allai fod yn agored i niwed neu dan anfantais ac sydd angen cymorth i wella eu bywydau. Mae hyn yn cynnwys amrywiaeth o achosion a grwpiau gan gynnwys yr henoed, pobl ddigartref, anabl, anghenion arbennig a'r rhai â phroblemau iechyd meddwl.

Mae'r Sefydliad yn cefnogi cymunedau drwy ddarparu arian tuag at brosiectau fel cyfleusterau mewn adeiladau eglwysig a gweithgareddau cynhwysol ar gyfer y gymuned ehangach

Gellir ceisio uchafswm o £100,000.

Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Ceredigion (CAVO)

Mae CAVO yn hyrwyddo, yn cefnogi ac yn grymuso gweithredu cymunedol gwirfoddol yng Ngheredigion.

Gall CAVO gefnogi'r sefydliad gyda'r canlynol:

- Datblygu strategaethau ariannu
- Nodi a mynd ar drywydd cyfleoedd ariannu
- Yn gallu hwyluso mynediad uniongyrchol i gyllidwyr
- Dosbarthu'r wybodaeth ddiweddaraf am gyllid
- Maen nhw'n rhedeg eu cynlluniau grant eu hunain
- Cydlynu hyfforddiant ariannu.

Sefydliad Tai Hanesyddol – Grantiau

Mae'r HHF yn rhoi grantiau ar gyfer atgyweirio a gwarchod adeiladau a strwythurau hanesyddol gwledig sydd wedi'u lleoli yng Nghymru a Lloegr, gan gynnwys, lle y bo'n briodol, eu gerddi a'u tai allan, a chadwraeth, cynnal a chadw ac adfer gweithiau celf a gwrthrychau o ddiddordeb artistig, gwyddonol a hanesyddol eithriadol.

Mae grantiau o hyd at £250,000 ar gael gyda'r ymddiriedolwyr yn cyfarfod bob chwarter i asesu ceisiadau newydd.

Grantiau Datblygu Prosiect y Gronfa Treftadaeth Bensaernïol

Mae cyllid o hyd at £30,000 ar gael i gefnogi pobl, cymunedau a sefydliadau i gymryd perchnogaeth, i atgyweirio ac i addasu adeiladau a lleoedd hanesyddol at ddibenion cynaliadwy newydd. Bwriad y cynllun Grant Datblygu Prosiect yw cynorthwyo sefydliad i dalu am rai o gostau datblygu a chydlynu prosiect a'i symud ymlaen tuag at ddechrau'r gwaith ar y safle.

Cynllun Grant Cymunedol Ceredigion

Mae grantiau ar gael i Grwpiau Cymunedol, Cyngorau Cymuned neu gymdeithasau chwaraeon a chwarae gwirfoddol *bonafide* sy'n dymuno gwella a chynyddu'r amrywiaeth o gyfleusterau, gweithgareddau a chyfleoedd yng Ngheredigion. Diben y cynllun yw cynyddu'r ystod o gyfleusterau, gweithgareddau a chyfleoedd yng Ngheredigion.

Gellir ceisio uchafswm o £25,000.

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Rhaglen Cyfleusterau Cymunedol

Grant cyfalaf yw hwn sy'n cael ei redeg gan Lywodraeth Cymru, mae grantiau ar gael ar ddwy lefel: grantiau bach o lai na £25,000 a grantiau mwy o hyd at £250,000. Mae'r Rhaglen yn canolbwyntio ar gynyddu cyfleoedd, creu ffyniant i bawb a datblygu cymunedau gwydn lle mae pobl yn cael eu cynnwys a'u grymuso. Disgwylir i bob ymgeisydd weithio gyda phartneriaid a all ddod o'r sector cyhoeddus, y sector preifat neu'r trydydd sector.

Cyngor Sir Ceredigion

Mae Cynllun Grant Cymunedol Ceredigion ar gael ar gyfer sefydliadau gwirfoddol, nid-er-elw sydd wedi'u cyfansoddi'n briodol. Mae'r cynllun ar gael ar gyfer prosiectau cyfalaf neu brosiectau refeniw. Gall prosiectau refeniw fod o ddiddordeb arbennig i Hen Eglwys Silian. Mae'r grant ar gael tuag at bethau fel costau rhedeg y sefydliad, costau sefydlu'r sefydliad neu gostau cynnal digwyddiadau. Ystyrir pob cais yn ôl ei deilyngdod, ond uchafswm y grant fydd y lleiaf o 25% o'r gost refeniw gros neu'r swm sy'n ofynnol i ariannu'r diffyg amcangyfrifedig, yn amodol ar uchafswm o £10,000. Rhaid e-bostio ceisiadau i financegrants@ceredigion.gov.uk.

<https://www.ceredigion.gov.uk/business/funding-grants/community-grants/>

Cronfeydd Sefydliad Waterloo

Mae gan y sefydliad 4 rhaglen grant: Datblygu'r byd, yr Amgylchedd, Datblygiad plant, a Chymru. Mae Sefydliad Waterloo yn sefydliad annibynnol sy'n rhoi

grantiau sy'n canolbwyntio'n benodol ar leihau'r gwahaniaeth mewn cyfleoedd. Dyfernir grantiau hyd at uchafswm o £100,000.

Cronfa Etifeddiaeth Grant Gwasanaethau Adnoddau Cymunedol Track 2000

Mae grantiau o £35,000 ar gael i elusennau bach neu fentrau cymdeithasol yn Ne Cymru sydd ag incwm o £500,000 neu lai. Mae tri maes allweddol ar gyfer aiddosbarthu'r cronfeydd hyn mewn Gwelliannau Amgylcheddol i ganol trefi/dinasoedd ac ardaloedd lled-wledig. Hyfforddiant/Addysg, yn enwedig ar gyfer ieuenctid/oedolion difreintiedig, unigolion ag anghenion arbennig neu sy'n anabl ar gyfer cyfleoedd gyrfaoedd a goresgyn rhwystrau i gyfleoedd prif ffrwd. Cryfhau Cymunedau Difreintiedig, bydd hyn wedi'i anelu'n benodol at wella ansawdd bywyd unigolion, teuluoedd a chynorthwyo adfywio cymunedol, er mwyn gwella ansawdd bywyd pawb sy'n dioddef caledi neu dlodi mewn ardaloedd difreintiedig.

Bargen Twf Canolbarth Cymru

Mae newyddion diweddar yn awgrymu bod tua £110 miliwn wedi'i sicrhau i fuddsoddi yn ffyniant economaidd y Canolbarth yn y dyfodol. Mae'r modd y caiff yr arian hwn ei ddarparu a'i weinyddu yn dal yn aneglur er mai'r gobaith yw y daw'r darlun hwn yn gliriach yn 2022. Y gobaith yw y bydd cyfle i Fenter Silian wneud cais uniongyrchol neu anuniongyrchol am gymorth ariannol ar gyfer aiddatblygu'r adeilad. Mae'n debygol y bydd Cyngor Sir Ceredigion yn chwarae rhan fawr yn y ffordd y caiff yr arian hwn ei ddyrannu a'i dynnu i lawr felly argymhellir bod Menter Silian yn parhau'n agos at bersonél Adfywio Ffisegol y Cyngor.

Cynllun Cymunedau y Dreth Gwarediadau Tirlenwi

Gan fod y safle o fewn pum milltir i ganolfan ailgylchu/trosglwyddo gwastraff LAS, efallai y bydd cyfle i wneud cais am y cynllun hwn sy'n cynnig dyfarniadau o rhwng £5-£49,999. Daeth y cynllun i ben ym mis Ionawr 22 ond mae disgwyl rowndiau eraill yn y dyfodol. Gweinyddir y cynllun gan CGGC ac mae'r datblygiad yn bodloni'r meini prawf cymhwysedd drwy wella neu ddatblygu cyfleuster cymunedol.

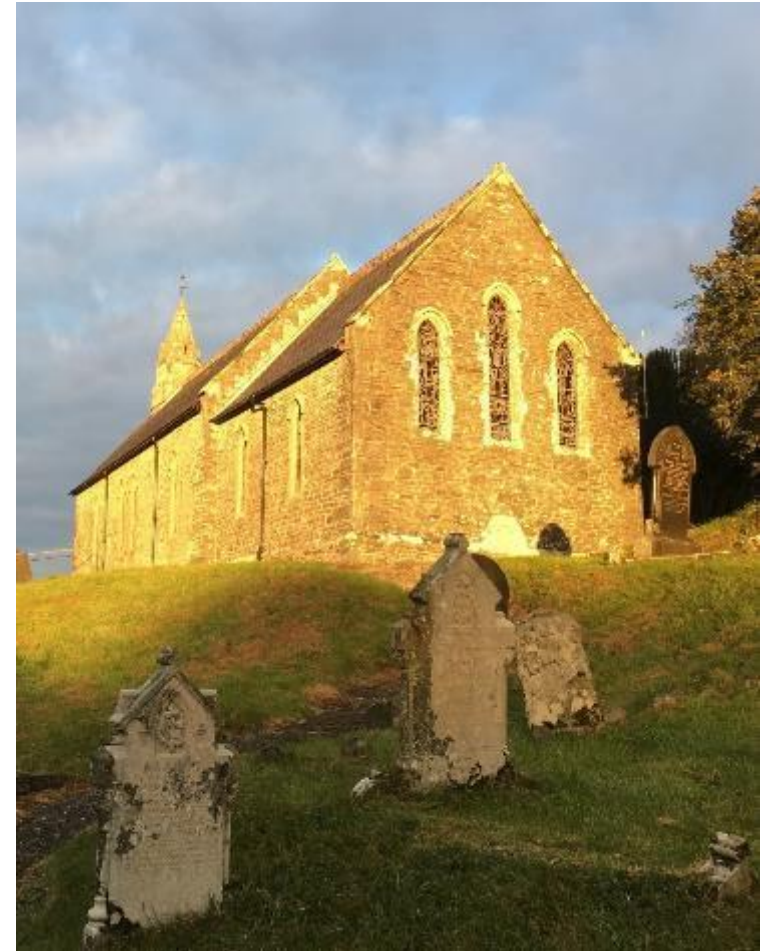
Loteri Cod Post y Bobl

Gellir gwneud cais am Loteri Cod Post y Bobl am hyd at £25,000 ar gyfer rhai mathau o fentrau cymdeithasol. Cynhyrchir yr arian hwn o wargedion loteri a gynhyrchir gan danysgrifwyr. Gall llawer o fathau o elusennau sefydledig a sefydliadau eraill yn y trydydd sector wneud cais am gyllid, ac fe'i gwneir yn rhanbarthol ac yn fisol. <https://www.postcodecommunitytrust.org.uk/apply-for-a-grant/>

Cronfa Adfer Diwylliannol

Mae'r Gronfa Adfer Diwylliannol yn helpu i gefnogi a chynnal gwahanol sectorau gan gynnwys Treftadaeth oherwydd yr heriau parhaus sy'n deillio o bandemig Covid-19. Bwriad y gronfa yw darparu cymorth hanfodol, tymor byr, i sefydliadau sydd wedi cael eu heffeithio gan y pandemig. Mae'n ansicr a fydd Hen Eglwys Silian yn gallu gwneud cais am yr arian hwn, ond efallai y gall gael rhywfaint o gymorth i helpu i symud y prosiect yn ei flaen ar gyfer gofynion refeniw, megis cyflogi rhywun yn rhan amser i helpu gyda datblygu prosiectau neu i wneud ceisiadau am gyllid. Efallai y bydd cyllid o hyd at £10,000 ar gael.

<https://applicationscrf10k.businesswales.gov.wales/?culture=en-GB>

8.0 Themâu Trawsbynciol

Nod y themâu trawsbynciol a nodir isod yw gwella ansawdd ac etifeddiaeth prosiect Hen Eglwys Silian ac ychwanegu gwerth at y datblygiad yn ei gyfanrwydd. Bydd y themâu trawsbynciol yn gofyn am weithredu cyson ar draws nifer o weithrediadau. Yn unol â blaenoriaethau Llywodraeth Cymru bydd Menter Silian a phrosiect Hen Eglwys Silian yn cyfrannu at y themâu trawsbynciol canlynol:

- Cyfle Cyfartal, Prif ffrydio rhywedd (mae'r Gymraeg o dan Gymru)
- Datblygu Cynaliadwy
- Taclo Tlodi ac Allgáu Cymdeithasol.

Cyfle Cyfartal, Prif Ffrydio Rhywedd (mae'r Gymraeg o dan Gymru)

Bydd Menter Silian yn croesawu dulliau gweithredu sy'n galluogi sefydliadau i gydweithio i sicrhau bod gweithgareddau a chyfleoedd yn hygyrch i bawb. Bydd Menter Silian yn manteisio ar bob cyfle i hyrwyddo a hwyluso'r defnydd o'r Gymraeg wrth gyflwyno gweithgareddau a chyfathrebu o ddydd i ddydd.

Datblygu Cynaliadwy

Bydd Menter Silian yn annog defnyddio atebion trafndiaeth cynaliadwy lle bo hynny'n bosibl ar gyfer defnyddwyr cyfleusterau Hen Eglwys Silian. Anogir effeithlonrwydd adnoddau, gan gynnwys effeithlonrwydd dŵr ac ynni a rheoli gwastraff.

Paratowyd adroddiad ynni gwyrdd ar gyfer yr adeilad yn ddiweddar. Gweler Atodiad 8. Bydd ffynonellau ynni adnewyddadwy yn cael eu hystyried yn y datblygiad; gall hyn gynnwys gwresogi ffynhonnell aer, paneli solar/ffotofoltäig. Efallai y bydd rhywfaint o arian grant ar gael ar gyfer yr agweddau hyn ar y gwaith ailddatblygu.

Taclo Tlodi ac Allgáu Cymdeithasol

Mae Menter Silian wedi ymrwymo i fynd i'r afael â rhwystrau i gynhwysiant a bydd yn cynnig gweithgareddau i feithrin sgiliau a hyder yn y gymuned. Bydd rolau gwirfoddoli amrywiol ar gael o fewn prosiect Hen Eglwys Silian. Wrth gynnig cyfleoedd cyflogaeth, bydd Menter Silian bob amser yn talu'r cyflog byw neu'n uwch.

8.1 Yr iaith Gymraeg

Gan weithredu yng nghefn gwlad Ceredigion mewn cymuned ddwyieithog, mae Menter Silian wedi ymrwymo i hyrwyddo'r defnydd o'r Gymraeg. Mae Menter Silian wedi ymrwymo i drin y Gymraeg a'r Saesneg ar y sail eu bod yn gyfartal, i'r graddau mae'r aelodau'n rhesymol abl i wneud hynny. Yr uchelgais yw trin y Gymraeg a'r Saesneg yn gyfartal ym mhob sefyllfa yn ddieithriad. Bydd Menter

Silian yn sicrhau bod aelodau'n gwneud cynnydd cyson tuag at gyflawni'r uchelgais hwn, ac mae'r Polisi Iaith Gymraeg sydd wedi'i gynnwys yn nodi'r ymrwymïadau presennol mewn perthynas â defnyddio'r Gymraeg. Dylid dehongli cwrpas yr ymrwymïadau yn y polisi hwn yn rhesymol – maen nhw wedi'u cyfyngu i weithgareddau yng Nghymru.

8.2 Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

Mae Menter Silian wedi ymrwymo i gynnig cyfle cyfartal i bawb, mae polisi Cydraddoldeb ac Amrywiaeth llawn wedi'i gynnwys yn Atodiad 7.1.

8.3 TGCh

Er mwyn sicrhau diogelwch data'r holl ymwelwyr a defnyddwyr, mae gan Fenter Silian bolisi TGCh a Diogelu Data cynhwysfawr. Mae'r polisi llawn wedi'i gynnwys yn Atodiad 7.2.

8.4 Datblygu Cynaliadwy

Mae gan Fenter Silian bolisi Datblygu Cynaliadwy strategol sydd wedi'i gynnwys yn llawn yn Atodiad 7.3.

Nod y polisi yw sicrhau bod materion amgylcheddol a chynaliadwyedd yn cael eu hystyried a'u cynnwys yn y broses o wneud penderfyniadau strategol. Mae Menter Silian yn cydnabod bod camau gweithredu yn arwain at rywfaint o allyriadau i aer, tir a dŵr, a chynhyrchu gwastraff. Nod cyffredinol Menter Silian yw lleihau eu heffeithiau amgylcheddol a gweithredu mewn modd sy'n amgylcheddol gyfrifol.

9.0 Gwerthuso a Monitro

9.1 Adrodd ar Effaith Gymdeithasol

Adrodd ar Effaith Gymdeithasol neu Gyfrifyddu Cymdeithasol yw'r broses o gyfleu effeithiau cymdeithasol, amgylcheddol a chymunedol gweithredoedd economaidd sefydliad i grwpiau buddiant penodol o fewn cymdeithas ac i gymdeithas yn gyffredinol. I Fenter Silian mae'n ymwneud ag adrodd am "effaith" a "gwerth" yr hyn mae'n ei wneud yn lleol i gynulleidfaoedd priodol. Mae'n bwysig gwneud hyn am sawl rheswm gan gynnwys:

Mae nifer o fodelau cyfrifyddu cymdeithasol ffurfiol y gellir eu defnyddio i "fesur" yr uchod, fodd bynnag, oherwydd graddfa fach Menter Silian bydd yn datblygu ei mesuriadau "effaith" ei hun. Gall y rhain fod yn seiliedig ar y canlynol:

- Astudiaethau achos o fuddiolwyr neu ddefnyddwyr y cyfleuster
- Mesur ymgysylltiad gwirioneddol a niferoedd y cyfranogwyr
- Sylwebaethau, adborth neu adroddiadau gan sefydliadau rhanddeiliaid

Prosiect Hen Eglwys Silian Old Church

- Adroddiadau ariannol ar refeniw a gwargedion a gynhyrchir.

Unwaith y bydd ar agor, bydd Menter Silian yn olrhain ac yn cofnodi nifer y digwyddiadau a gynhelir a nifer y defnyddwyr sy'n defnyddio'r cyfleusterau cymunedol bob blwyddyn, er mwyn asesu'r effaith mae'r cyfleuster yn ei chael ar y gymuned.

Yn ogystal â hyn, efallai y cynhelir archwiliadau sgiliau rheolaidd i helpu i asesu'r meysydd i'w datblygu ymhellach yn y gymuned a pha weithgareddau fyddai'n fwyaf buddiol i ddefnyddwyr.

Mae'r tablau isod yn manylu ar y nifer o ddigwyddiad a nifer y defnyddwyr disgwylidig ar gyfer blynnyddoedd un i bump ar ôl cwblhau.

Nifer y Digwyddiadau/Blwyddyn

	Blwyddyn 1	Blwyddyn 2	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5
Llogi Neuadd	78	168	216	252	276
Digwyddiadau HES ei Hun	71	71	72	72	72
Cyfanswm	149	239	288	324	348

Nifer y Defnyddwyr

	Blwyddyn 1	Blwyddyn 2	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5
Llogi Neuadd	972	2,124	2,688	3,072	3,432
Digwyddiadau HES ei Hun	1,385	1,385	1,400	1,400	1,400
Cyfanswm	2,357	3,509	4,088	4,472	4,832

10.0 Ymgysylltu â'r Gymuned

Gallwch ddod o i ymgysylltu â'r gymuned yn Atodiad 13.